

Sachin Sir's
English Speaking

Its 100% guaranteed course
सबसे आसान तरीकेसे
अंग्रेजी बोलना
सिखानेके लियेही
हम जाने जाते है।
9028851719

BAHUJAN SAURABHA

सोमवार १४ जुलै २०२५

Monday 14 July 2025

» वर्ष : ५ | अंक : १९७

Year : 5 | Issue : 197

दैनिक किंमत : ₹५/-

Daily **Rate: Rs. 5/-**

देशभरात मतदार यादी पुनरीक्षणाची तयारी

नवी दिल्ली : निवडणूक आयोगाने पुढील महिन्यापासून संपूर्ण भारतात मतदार यादीच्या विशेष केली आहे. (SIR) की तयारी सुरू केली आहे. ही पुनरावृत्ती बिहारमध्ये असलेल्या गेल्या पुनरीक्षणसारखीच असले. विशेषा आठवड्यात सर्वोच्च न्यायालयाने याला सर्वैधानिक जबाबदारी म्हणून घोषित केले आणि निवडणूक आयोगाला बिहारमध्ये ही प्रक्रिया सुरू ठेवण्याची परवानगी दिली तेव्हा निवडणूक आयोगाने हे पाऊल उचलले आहे. काही विरोधी पक्ष आणि इतर संघटनांनी निवडणूक आयोगाच्या या निर्णयाचा सुधारणविरुद्ध सर्वोच्च न्यायालयात आव्हान दिले होते, त्यांनी म्हटले आहे की यामुळे हात नाराजकांना मतदानाचा अधिकार मिळू शकतो.

वेबसाइटवर उपलब्ध आहे, जेव्हा राष्ट्रीय राजधानीत शेवटची सुधारणा करण्यात आली होती. उत्तराखंडमध्ये, शेवटची सुधारणा 2006 मध्ये करण्यात आली होती आणि आता त्या वर्षाची यादी राज्याच्या वेबसाइटवर आहे. 28 जुलै रोजी बिहार प्रकरणाची सुनावणी झाल्यानंतर, देशव्यापी पुनरीक्षणानुषंगाने अंतिम निर्णय घेईल, असे निवडणुकी आयोगाने म्हटले आहे. या प्रक्रियेअंतर्गत, प्रदेशीय बेकायदेशीर स्थलांतरितांना त्यांचे जन्मस्थान तपासून काढून टाकले जाईल. या वर्षी बिहारमध्ये आणि 2026 मध्ये या राज्यामध्ये

निवडणुका
राज्यांमधील विधानसभा
निवडणुकांबद्दल बोलायचे झाले तर,
बिहारमध्ये या वर्षी विधानसभा
निवडणुका होणार आहेत. तर पुढील
वर्षी आसाम, केरळ, त्रुचुचेरी,
तामिळनाडू आणि पश्चिम बंगालमध्ये
विधानसभा निवडणुका होणार आहेत.
बांगलादेश आणि म्यानमारसह अनेक
राज्यांमध्ये बेकायदेशीर परदेशी
स्थलांतरितांविरुद्ध करण्यात
आलेल्या कारवाईचा पार्श्वभूमीवर
निवडणूक आयोगाचा देशभरातील
मतदार यादी पुर्न्रचक्रण करण्याचा
निर्णय महत्त्वाचा आहे.

संपूर्ण भारतात मतदार यादी पुनरीक्षण: बिहारमध्ये मतदार यादीच्या विशेष छाननी पुनरीक्षणानंतर झालेल्या गांधीनगरमध्ये, निवडणूक आयोगाच्या या निर्णयाविरुद्ध सर्वोच्च न्यायालयात याचिका दाखल करण्यात आली. सर्वोच्च न्यायालयाने हा आयोगाचा अधिकार असल्याचे म्हटले आणि त्याच्या आचरणाच्या वेळेवरही टीका केली. या काळात न्यायालयाने म्हंटले होते की ते संपूर्ण देशात केले पाहिजे. पुढील न्यायन्यायासूत्र आयोगाने मतदार यादीत सुधारणा करणार्यासाठी निवडणूक आयोगाने फाईल यंत्रणा सशक्त केली आहे

बिहारच्या मतदार वदीत बांगलादेश, म्यानमार, नेपाळच्या लोकांची नावे पाहण्या : बिहार निवडणुकीआधी मतदार वदीतील गोंडस मूळ असले आला आहे. मतदार पक्षातुकी मॉसिमै एत मंतर खुलासा झाला आहे. बिहारच्या मतदार वदीत मोठ्या संख्येने परदेशी नागरिकांची नावे आहेत, रामयों नेपाळ, म्यानमार आणि बांगलादेशचे नागरिक आहेत,अशी माहिती निवडणुक आयोगाने दिली. या परदेशी लोकांकडे मदतकार काई, आरु काई आणि रेशन कार्ड देखील आहेत. निवडणुक झालोआन युरोपी पक्षातुकी करून माहिती घेतली, रामयों मंतर खुलासा झाला आहे. निवडणुक आयोगाने म्हटले की काई, त्यांची नावे अंतिम मतदार वदीत राहणार नाहींत. SIR या उद्देश मतर वदीतुतु बैकारदेशी मतरांनार काळुन टाकणु आहे. मतरदार पक्षातुकीच्या नावावाली सुरु असलेल्या राजकारणारम्यान, या वसुस्थितीमुळे राजकीय वदीतुतु खळखळ जाली आहे कारण काँग्रेससह म्यानमाावदीतील सर्व पक्ष या मोहिमेला विरोध करत आहेत. शनिवारपुतु बिहारमयें जारी केलेल्या एमआरआर अंततुत 80.11 टक्के मतदारांनी त्याचे फॉर्म सादर केले आहेत. फॉर्म सादर करण्याची प्रक्रिया निर्धारित अंतिम मुदीतपरतुत (25 जुलै) पूर्ण केली जाणार आहे, असा दावा निवडणुक आयोगाने केला. वार्षी ऑक्टोबर-नोवेंबरमयें बिहारमयें विधानसभा निवडणुकु होणार आहेत. हे पाहता, मतदार पुनर्निर्वाणा मुद्दा देशातील राजकीय वदीतुतु चर्चेचा विषय बनला आहे. विरोपी पक्षांनी ते थांबण्यासाठी सर्वोच्च न्यायालयाला या घेतली. न्यायालयाने ते थांबवण्यास नकार दिला तर निवडणुक आयोगाला काही सचना दिली.

**संभाजी ब्रिगेडच्या प्रवीण गायकवाडांना
अक्कलकोटमध्ये काळे फासले : निषेध**

सोलापूर : संभाजी ब्रिगेडचे प्रदेशाध्यक्ष प्रवीण गायकवाड यांना अक्कलकोट येथे काळे फासण्यात आले. शिवधर्म फाउंडेशन आणि शिवभक्तांनी काळे फसत्याची प्रार्थमिक माहिती आहे. यावेळी कार्यकर्त्यांनी जोरदार राडा घातला. प्रवीण गायकवाड यांच्या अंगावरील कपडे फाटायला लागून कार्यकर्त्यांनी

अवमान केल्याचा देखील
होता पदाधिकाऱ्यांच्या मानात
रहा.

यापूर्वी शिवधर्म फांडेशनने
संभाजी ब्रिगेडच्या विरोधात
उपोवास देखील केले होते.
आज प्रवीण गायकवाड
यांच्या अक्कलकोट दौरा
लक्षात घेऊन शिवधर्म
फांडेशनच्या कार्यकर्त्यांनी
ठरवून डाव आखला.
सत्काराच्या कार्यक्रमावेळी
गायकवाड यांच्या चेहऱ्याला
कार्यकर्त्यांनी काढे फासले.

प्रवीण गायकवाड यांच्या
विरोधात शिवधर्म प्रशिक्षण

आणि शिवभक्त आक्रमक झाले होते. त्यांच्या तोंडाळा काळे फासत संभाजी ब्रिगेड या नावा संधटनेचे नाव बदलण्याची मागणी कार्यकर्त्यांनी केली. या संधटनेचे एकेरी नाव आहे, असा कार्यकर्त्यांचा आक्षेप होता. शिवधर्म फाउंडेशन आणि शिवभक्तांनी प्रवीण गायकवाड यांची गांधी फौज निषेध नोंदवला. अक्कलकोट पोलिसांनी शिवधर्मा फाउंडेशन आणि शिवभक्तांना लाब्यट घेतले.

मालवाहू रेल्वेला भीषण आग; रेल्वे सेवा विस्कळीत

મોતિબઝાડ : તામિઝનાદ્રાધીલ તિરુવલ્લૂ આ ટિકાળી એક મોટો દુર્ગના ઘડયાચી માહિતી સમોર આલી आहे. डिडोल वाठो नेण्याया एक रलेवेला भीषण आग तालाव्याची घटना तिरुवल्लू या टिकाणी घडली आहे. ही रलेवे चेन्नईवरून इंधन घेऊन जात होती. या घटनेमुळे तेथे लागू मार्गावरील रलेवे सेवा निश्चस्कीत झाली आहे. अनिश्चामन दलाच्या गाड्या घटनास्थळी दाखल झाल्या असून मदतकार्य सुरू आहे. तामिळनाडूमधील तिरुवल्लू या टिकाणी चेन्नई बंदरातून इंधन रिवेसरी पहरेत अनायास भीषण आग लागली. या रलेवेच्या च डब्ब्यांना ज्वरित रलेव्यासमून वेगळे करण्यात आले. त्यानंतर अगि अनिश्चामन दलाच्या गाड्या घटनास्थळी दाखल झाल्या प्रवर अनिश्चामन दलाचे जवान करत आहेत. दरम्यान, ही लागू लागल्याची प्रथममिह तहिली समोर आली आहे. पोलिसांनी आहे. ही घटना घडली तेव्हा त्या परिसरात मोठ्या प्रमाणात धुम होतय़ा. या घटनेचा क्विडो ओ देखील आता समोर आला आहे.

येऊन जात असलेल्या मालवाहू रेल्वेला
आर डब्यांना आग लागली, त्यानंतर त्या
तात्काळ स्थानिक प्रशासनाचे अधिकारी
. तसेच ही आग नियंत्रणात आणण्याचे
मालवाहू रेल्वे रुळवरून घसरल्यानंतर आग
घटनेची प्राथमिक चौकशी सुरू केली
वे लोट आणि आगीच्या ज्वाळ पसरल्या

भारतीय लष्कराने उल्फा-आय या दहशतवादी संघटनेचा दावा फेटाळून लावला

मुवाहादी : बंदी घातलेल्या दहाशे (आय) ने दवा केला आहे की भ्रष्टाचाराने सीमेजवळ असलेल्या त्यांच्या आपण क्षेपणास्त्रांनी हल्ला केला आहे. तथापि, या दवाला लष्कराने दुजो दिलेला नाही. डल्ला (आय) विवाही एक प्रेस स्टेटमेंट जारी करून म्हटले आहे की सकाळी डोनेने हल्ला करणया आले आणि त्यांच्या अनेक मोबाईल छवण्यांना लक्ष्य करण्यात आले. 'लोअर कॉन्सिल'चे अध्यक्ष : मेथी यांचा मृत्यू झाला, तर सुमारे 19

आले. या हल्ल्यात
यन आसम उर्फ नयन
जण जखमी झाले.

या संदर्भात भारतीय लष्कराच्या प्रवक्त्यांशी संपर्क साधला असता त्यांनी अशा कोणत्याही हद्दयाची माहिती नसल्याचे नाकारले. लेफ्टनंट कर्नल महेंद्र खत म्हणाले, 'भारतीय लष्कराला अशा कोणत्याही कारवाईची माहिती नाही.' आणखी, उल्फा (अय) ने आयतळी एक निवेदन जारी करून दावा केला की मृत नेता नवन आसाम यांच्या अंत्यसंस्काराचे आयोजन केले जात असताना, त्यांच्या छावणीवर पुन्हा क्षेपणास्त्रांनी हल्ला करण्यात आला. संघटनेच्या म्हणण्यानुसार, त्यांचे दोन वरिष्ठ नेते - 'ब्रिगिडियर' गणेश आसाम आणि 'कॉमंड' प्रदीप आसाम - या हद्दय्यात मारले गेले, तर इतर अनेक सदस्य आणि काही नागरिक जखमी झाले.

वैमानिकांना बळीचा बकरा बनवू नये : विमान वाहतूक तज्ञ

नवी दिल्ली : अहमदाबाद विमान अपघाताबाबत एअरक्राफ्ट ऑक्सिडेट इन्वेस्टिगेशन ब्युरो (AAIB) चा प्राथमिक चौकशी अहवालावर चर्चा तीव्र झाली आहे. एकीकडे, अंतिम चौकशी अहवाल येथेपर्यंत आधी वाट पाहू असे म्हटले जात आहे. दुसरीकडे, मार्टिन कन्सल्टिंग (एक विमान वाहतूक सुसुक्ष्म आणि सल्लागार कंपनी) चे संस्थापक सीईओ मार्क डी मार्टिन यांनी या प्राथमिक अहवालावर तीव्र प्रतिक्रिया दिली आहे.

वैमानिकांना बळीचा बकरा बनवले जाते, परंतु निष्पक्ष आणि प्रामाणिक चौकशी झाली पाहिजे.

ते म्हणाले की विमानाने उड्डण करताच इंजिनमध्ये बिघाड झाला. अशा परिस्थितीत हायड्रोलिक सिस्टमला बँकअप देणारे राम एअर टर्बाइन (RAT) सक्रिय होते. अशा परिस्थितीत, अहवालाने इंधन कंट-ऑफचा उल्लेख कसा आला? ते असेही म्हणाले की जेव्हा इंजिन आधीच बिघाड झाले होते, तेव्हा इंधन कंट-ऑफचा उल्लेख कसा आला? अहवालानून असे दिसते की मुद्दाम वैमानिकांवर दोषारोप केला जात आहे. यासोबतच, मार्क मार्टिन यांनी प्रश्न उपस्थित केला की ह्या अहवाल रात्री 2 वाजता का प्रसिद्ध करण्यात आला.

एमपीएससी परीक्षेत सोलापूरचा तन्मय कटुळे राज्यात पहिला

नागपूर : महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगातर्फे 17 डिसेंबर, 2023 रोजी मुंबईवर्षे छपती संभाजीनाग, अमरावती, नागपूर, नाशिक व पुणे जिल्ह्यांकेंद्रावर घेण्यात आलेल्या महाराष्ट्र गट-क सेवा मधून परीक्षा 2023 मधील लिपिक-कटॅलेखक या संपर्गातील एकूण 1728 नियुक्ती प्राधिकारि कार्यवाह्यां अंतिम निकाल जाहीर व 6519 उमेदवार विषयांकित पदार्किता शिफारसपात्र ठरले आहेत। कट्टुडे हे राज्यातुल्य प्रथम आहेत आहेत. मागासवर्गांमधून पुणे राज्यात प्रथम आहेत तर महिना वर्गांमधून सांगली जिल्हा प्रथम आले आहेत. अंतिम निकालातील ज्येष्ठ उमेदवारां पयिं कार्यवाह्यां आहे अशा उमेदवारांनी गुणपत्रक प्रोव्हेंडलवर तयार आयोगाकडे ऑनलाईन पध्दतीने विहित नमुन्यात अर्ज करणे आ

**देशात 11 वर्षांपासून अघोषित आणीबाणी
प्रख्यात पत्रकार श्रवण गर्ग यांची स्पष्टोक्ती**

सवाद मित्र ज्यंत नरांजे, पुणे : गेल्या काही वर्षांपासून यु ट्यूब वर खूप चांगल्या मुल्याच्या ऐकायला मिळत आहेत. मुल्याच्या वर्तमानपत्रात (काही समाननीय अपवाद वाळट्या) जे वांचायला मिळत नाही ते यु ट्यूब वर सहज ऐकायला मिळते. देशात मोदी सरकार सत्तेवर आल्यापासून वृत्तपत्रे आणि वृत्त वाहिन्या सरकार समोर लोटांगण घालत आहेत. अशक्यतेने रिविकुमार, अभिभार शांते, आरफा खानम शेवरानी, आशुतोष, मुकेशकुमार, अजित अजुम सारखी पत्रकार मोठ्ठ्या यु ट्यूबच्या माध्यमातून सरकारला प्रश्न विचारत आहेत.

ई.अवश्यक वस्तूंची कुठ्ठीम टंचाई व्यापारी वाणिज्य निमाणा केली होती, त्यामुळे महागाई वाढविण्यात आली होती, हे सर्व काबूत आणण्यासाठी नालंदासारखे इंदिरा गांधींना ही निर्णय घ्यावा लागला होता.

इमरजन्तीत सरकारी कामे बिना चिरीमिरी देऊन होत होती, पोलिसांनी ज्यापाच्याच गोळाऊन घर धाडी ठोकून साठवलेला भात बाहेर काढून बाजारता उपलब्ध करून दिला होता, परिणामी महागाई कमी झाली होती. सावकारांकडे गहाण असल्याचे वस्तू पोलीस मार्फत बाहेर काढणे ज्ञान्या आहेत त्यांना कोतवाल मार्फत निरोप देवून त्यांच्या स्वाधीन केल्या होत्या, एकंदरीत इमरजन्सी ही सर्व सामान्यांसाठी फायदेशीर ठरली होती. संघाच्या काळखावेदक देवसर यांनी आग्निबाणीच्या काळात तीन माफीपत्रे इंदिरा

नारायण हे पत्र आपले...जसे गेले आणि नंतर याच जप्तराका सैन्य आणि पां पाळू नका, असे शेवटी, कायदे इंदिरा गांधींनी असलेल्यानी घेतली, ज्यामध्ये नाजर देशद्रोही भ्रष्ट झालेला त्याचे पर्यवसन राजकारणात हद्दप्राचे राजकार मोठेपणात झाले। गोष्टी फटते ।

गांधी यांना पाठविली होती.
बाळसाहेब ठाकरे यांनी
आणिबाणीला पाठिंबा
दिला होता. अटल बिहारी
वाजपेयी फक्त काही
दिवसच कैदेत राहिले,
बाकी वेळ ते पॅरोलवर
बाहेरच होते... हे, गुहेगार
रामरहीम पॅरोलवर बाहेर
राहतो, तोच प्रकार !
याच आणिबाणीच्या
विरोधात जयप्रकाश

नारायण हे फॉरिस्ट नेते संधाने पुढे
अणले....जसे अण्णा हजारे पुढे अणले
गेले अणले नंतर टाकावु झाली.
याच जयप्रकाश नारायण यांनी देशातील
सैन्य अणले पोलिसांना सरकारचे आदेश
पाळू नका, असा फतवा काढला होता.
शेवटी, काद्याघाने आलेली आनिबाणी
इंदिरा गांधींनी लोकशाहीचे प्रमुख मांग
असलेल्या निवडणुका जाहीर करत अणले
घेतली, ज्यामध्ये त्यांचा पराभव झाला.
नंतर देशद्रोही संघ अणले जनसंघाचा
भाजप झालेला पक्ष सत्तेत आला अणले
त्याचे पर्यवसन पुढे प्रचंड धार्मिक
राजकारणात होऊन अडवाणी सारख्या
देशघात राजकारण करणाऱ्या नेत्यांच्या
नेतेपणात झाले. आपण आज ह्या सर्व
गोष्टींचे फळे 'चावट' आहेत.

काँगो अशांतता, बंडखोरांचा हल्ला, 66 जणांचा मृत्यू

नवी दिल्ली : मध्य आफ्रिकन देश कौंगोच्या पूर्वकिन्या भागातील इरुगु भागात इस्लामिक स्टेट (IS) गटाशी संबधित बंडखोरांनी केलेल्या हल्ल्यात 66 जणांचा मृत्यू झाला. हा भाग हल्ला IS शी अधिकाऱ्यांनी सांगितले की, हा हल्ला IS शी संबधित अलहाद डेमोक्रॅटिक फोर्सस (ADF) च्या सैनिकांनी केला आहे. ADF हा युगांडाचा इस्लामिक अतिक्रिा आहे, जो सोमियाचे दोन्ही बाजूंनी सक्रिय आहे. पूर्व कौंगोच्या इस्लामिक स्टेटशी संबधित बंडखोरांनी केलेल्या हल्ल्यात अनेक लोक ठार झाले. हा हल्ला अशा वेळी झाला आहे जेव्हा पूर्व कौंगोमधील सम23 या नेतृत्वा बंडखोर गटाशी सुरु असलेला संघर्ष संपण्याची अपेक्षा आहे, ज्याला कौंगोचा आणखी एक शेजारी देश रवांडा पठिंबा देत आहे. पूर्व कौंगोच्या इस्लामिक स्टेटशी संबधित बंडखोरांनी केलेल्या हल्ल्यात अनेक लोक ठार झाले. कौंगोमधील आसतातेच्या काळत, संयुक्त राष्ट्रांचे शांतता दल महत्वाची भूमिका बजावत आहे. - पूर्व कौंगोच्या इटुरी येथील संयुक्त राष्ट्रांच्या मिशनचे प्रवक्तें जोन टोबी ओकेलाला यांनी हा हल्ल्याचे वर्णन 'रक्तपात' असे केला. त्यांनी सांगितले की, हा हल्ला गुरुवार आणि शुक्रवारी रात्री इटुरीच्या इरुगु प्रदेशातील वात्सेस्वो प्रमुखताला 30 जणांचा मृत्यू झाल्याचे वृत्त होते.

THE BUDDHIST SOCIETY OF INDIA

(भारतीय बौद्ध महासभा)

Society Registration No.: 3227/55 P.T.No.: F-982 (Mumbai)

Founder : Bodhisatva Dr. Babasaheb Ambedkar

Central Office: 17/A, Ambedkar Bhavan, Gokuldas Pata Road, Dastar (E), Mumbai - 400014, (M.S.)

Reporting Trustee Chairman Address: 45/7/1 Sanvlihan Banglow, Hingwajun - Kharaul Road, Marunji, Pune - 411057. Mob:-91942311673

Patron : Hon. Mahaupasika Meeratal Ambedkar

Dr. Harish Rawalia
Trustee Chairman

Adv. Subhash Jaunjale
Reporting Trustee Chairman

Dr. Bhimrao Y. Ambedkar
Trustee / National Working President

Website : <https://www.officialbuddhistsociety.org>

Email : bsimeeratalambedkar@gmail.com

Phone : 022 24185597

Ayu. Engr. Padmakar Ganvir (National Organiser) Mob No - 9881187609

१० जुलै

सम्बोधि प्राप्ती नंतर बुद्धांनी आपला प्रथम धम्मोपदेश
सारनाथ येथे कौण्डिन्य, वप्प, भद्विय, अस्सजि आणि
महानाम या पाच भिक्खूंना दिला. आषाढ पौर्णिमेच्या ज्या
दिवशी बुद्धांनी पाच भिक्खूंना पहिला धम्मोपदेश दिला
ती पौर्णिमा आज गुरुपौर्णिमेच्या नावाने प्रचलित आहे.

जगातील सर्वश्रेष्ठ गुरु

गुरुपौर्णिमा

व आषाढ पौर्णिमा
निमित्त सर्वांना

मंगलमय शुभेच्छा..।

इंजि. पद्माकर गणवीर, राष्ट्रीय संघटक, भारतीय बौद्ध महासभा

बहुजन सौरभ

संपादकीय

होमिओपॅथिक डॉक्टरांनी साधा उपचार केला तर बिघडले कुठे?

हातील आरोग्य व्यवस्थेची परिस्थिती पाहता, ग्रामीण व आदिवासी भागात आरोग्य सेवा अजूनही अगुरी, दुर्लक्षित आणि अनुलक्षित आहे. अशा वेळी जर एखादा होमिओपॅथिक डॉक्टर प्राथमिक उपचार करतो, जखमेवर फर्स्ट एड देतो, ताप, अंगदुखी, सर्दी, पोटदुखी यांसारख्या प्राथमिक लक्षणांवर औषध देतो, तर त्यात चुकीचे काय आहे? त्याने कुणाचे नुकसान केलेय? उलट, जिथे कोणी नाही, जिथे त्याने माणूस वाचवायचा प्रयत्नच केलाय आणि म्हणूनच अलीकडे काही ऑनॅलोपॅथिक डॉक्टर मंडळींनी असा साधा सामान्य उपचार देण्याचा होमिओपॅथिक डॉक्टरांवर आक्षेप घेणे हा अतिशय अवाजवी, अहंकारप्रधान आणि वास्तवापासून दूर असलेला दृष्टिकोन आहे. होमिओपॅथिक औषधोपचार ही भावतात कायदेशीर मान्यताप्राप्त प्रणाली आहे. यासाठी विशेष विद्याप्रेते, अभ्यासक्रम आणि परिषदाही आहेत. भारत सरकारच्या आणुष मंत्रालयामार्फत ही पद्धत प्रोत्साहित केली जाते. अनेक वेळ ही औषधे सौम्य स्वरूपाच्या लक्षणांवर प्रभावी सिद्ध झाली आहेत. मग काय प्रणालीतील डॉक्टर जर शिक्षण घेऊन, रुग्णाला काही प्राथमिक मदत करत असतील, तर त्यांच्या कार्यात हस्तक्षेप करणे म्हणजे आरोग्यसेवेला राजकारणाच्या आणि वर्गस्थाच्या रंगात रंगवणे होय. खरे म्हणजे ग्रामीण भागात बहुतेक वेळ प्राथमिक उपचार मिळवणे हेच कठीण असते. वेळेवर फर्स्ट एड मिळाली नाही म्हणून अपघातात किंवा तापाने माणसे गेल्याचे अनेक दाखले आहेत. अशा स्थितीत जो कोणी आधार देतो, तो देवदूत ठरतो. मग तो होमिओपॅथिक डॉक्टर असो की आयुर्वेदिक. त्याने जर लक्षणांच्या आधारे सुरुवातीचा उपचार दिला, मग तो सामान्य स्वरूपाचा असेल, तर त्याला विरोध करण्याचे काहीच कारण नाही. अर्थात, इथे मर्यादा जगल्या पाहिजेत. होमिओपॅथिक डॉक्टरांनीही त्यांची क्षमता ओळखूनच उपचार करावेत. जटिल शसक्रिया, आयसीयू लक्षणे किंवा गंभीर परिस्थितीत हस्तक्षेप न करता, संबंधित रुग्णांना तालकाळ मोठ्या रुग्णालयात पाठवणे हे त्यांचे कर्तव्य असायला हवे. पण याचा अर्थ असा नाही की प्राथमिक ताप, जखम, फोड, उलटी, अशक्तपणा, डोकदुखी यांसारख्या लक्षणांवरही ते काहीही करू नयेत. ऑनॅलोपॅथी आणि होमिओपॅथी यात संघर्ष नव्हे, समन्वय हवा. वैद्यकशास्त्र ही शेवटी माणूस वाचवण्यासाठीची कला आहे – ती कोणत्याही प्रणालीत असो. एकाचने दुसऱ्याच्या अंगात येऊ नये, हे खरे; पण संकटतट माणूस वाचवण्यासाठी जेव्हा कोणताही डॉक्टर पुढे येतो, तेव्हा त्याच्या सेवेला विरोध करणे ही केवळ अस्सेवदनशीलताच नाही, तर समाजविरोधी वृत्ती ठरते. तीनही शाखांचा स्पीर विज्ञान हा अभ्यासक्रम सारखाच असतो. उपचार पद्धती वेगळी आहे. होमिओपॅथिक डॉक्टरांनी साधे उपचार किंवा फर्स्ट एड ऑनॅलोपॅथिक औषधाने दिले, म्हणजे त्यांनी कोणतेही नैतिक किंवा कायदेशीर उल्लंघन केले नाही, असे अनेक न्यायालयीन निर्णय आणि मार्गदर्शक तत्त्वे स्पष्ट करतात. त्यामुळे यावरून वादो उठवणे ही व्यर्थ शक्तिचा अपव्यय आहे. सारांशतः ग्रामीण भागातील आरोग्यसेवा सक्षम करायची असेल, तर सर्व वैद्यकीय प्रणालींनी एकत्र येऊन काम करणे ही काळजी गरज आहे. होमिओपॅथिक डॉक्टरांनी दिलेली फर्स्ट एड सेवा ही अशा समन्वयाचा एक सकारात्मक भाग ठरू शकते – आणि म्हणूनच, 'फर्स्ट एड दिले तर बिघडले कुठे?' हा प्रश्न आजचा खरा मुद्दा आहे! होमिओपॅथिक डॉक्टरांना ऑनॅलोपॅथिक ट्रेनिंग देण्यासाठी सरकारने व्यवस्था केली. त्यासाठी विधानमंडळात कायदा मंजूर केला. होमिओपॅथिक विद्यार्थ्यांनी तो विशिष्ट अभ्यासक्रम सुद्धा पूर्ण केला आणि पैन नाव नोंदणी करताना विरोध करण्यात येत आहे. याला काय म्हणावे? व्यावसायिक स्पर्धा म्हणावी! दुसरे काय? महाराष्ट्रातील सर्व मोठ्या कॉपीरेट हॉस्पिटलमध्ये आर.एम.ओ. म्हणून होमिओपॅथी डॉक्टर काम करीत आहेत. एकट्या नागपुरात 530 हॉस्पिटल आहेत तेथे होमिओपॅथिक डॉक्टरांनी सेवा दिली आहे. महाराष्ट्रात ही संख्या कितीतरी मोठी होईल. ते बी.एच.एम.एस. शिकत असतात तेव्हा पासून रोजगार व प्रशिक्षण म्हणून मोठ्या हॉस्पिटलमध्ये काम करीत असतात. ऑनॅलोपॅथिक डॉक्टरांच्या मार्गदर्शनाने ते काम करत असतात. त्यामुळे त्यांची चांगली प्रॅक्टिस झाली असते. ते सुद्धागोर निदान व उपचार करण्यासाठी सक्षम होतात फक्त त्यांच्याकडे एम.बी.बी.एस. सारखी पदवी नसते. हे वास्तव आहे. ही वस्तुस्थिती सर्वानी लक्षात घ्यावी. शेवटी अनुभव महत्त्वाचा आहे. पूर्वी गाव खेड्यात बाळंतपण करणारा एकमर्द एखादी महिला असायची तिला सुट्टी म्हणायचे. कठीण बाळंतपण सुद्धा करायची. ती खोरोगता सारखी असायची. तिला एम.बी.बी.एस. ना बी.एच.एम.एस. काही दवाखान्यातील नर्स आणि कंपाउंडर सुद्धा मुद्दाम डॉक्टर येईतसेच प्राथमिक तपासणी करून उपचार सुरू करतात. हे वास्तव आहे. अनुभव महत्त्वाचा आहे. आयुर्वेदिक डॉक्टर लोकांना ऑनॅलोपॅथिक औषध देण्यासाठी परवानगी आहे म्हणून त्यांना प्राथमिक आरोग्य केंद्रात आरोग्य अधिकारी म्हणून नियुक्ती दिली जाते तर होमिओपॅथिक डॉक्टरांचाही विचार करावा. त्यांनी प्रशिक्षण घेऊन साधी ऑनॅलोपॅथिक प्रॅक्टिस

बहुजन सौरभ

लोकशाही टिकवण्यासाठी विधायक राजकारणाची गरज !

कितीतरी लोकांच्या बलिदानाने भारत देशाला राजकीय स्वातंत्र्य मिळाले. हे स्वातंत्र्य अपूर्ण आहे. सामाजिक आणि आर्थिक समता प्रस्थापित होत नाही तो पर्यंत राजकीय स्वातंत्र्याचा लाभ होत नाही. म्हणून डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर म्हणाले होते 'जातीयता, अस्पृश्यता आणि गरिबी कायम ठेऊन राजकीय स्वातंत्र्याचा कोणालाही लाभ घेता येणार नाही. म्हणून ज्यांचे हातात सत्ता येईल त्यांनी या देशात सामाजिक आणि आर्थिक समता निर्माण करा तरच हे राजकीय स्वातंत्र्य कायम राहील.' या सूचनेची दखल सत्तेत असलेल्या सत्ताधारी लोकांनी घेतली नाही. कारण आजचा भाजप हा तेव्हाचा काँग्रेस होता.

काँग्रेस मध्ये पंडित नेहरू समाजवादी होते. परंतु वल्लभभाई पटेल, डॉ. राजेंद्र प्रसाद हा गट सरमजामदार, जातीयवादी आणि परंपरावादी होता. जसे आज मोदी शहा आहेत. जागोजागी नेहरूंना विरोध होत होता. परंतु प्रधानमंत्री पद जाऊ नये यासाठी ते माचार घेत होते. सत्ता राहिली नाही तर जे करता येते तेही करता येणार नाही असे नेहरूजी यांना वाटत होते. आर्थिक आणि सामाजिक सुधारणा झाल्यात परंतु त्याची गती इतकी कमी होती की राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाचे बळ वाढत गेले. लोक शहाणे समजदार होण्याऐवजी धर्मांध झाले आणि समाजवादी होण्याऐवजी सरमजामदार झाले. सत्तेत सहभागी असणारे नेते गुंड होऊ लागले.

लोकांसाठी लढण्याऐवजी कमजोर लोकांवर अन्याय अत्याचार करू लागले.

आजचे राजकारण गुंडांचे हाती गेले. लोक त्यांनाच निवडून देऊ लागले. त्यामुळे खुलेआम गुंडागर्दी नेते करू लागले. बुलढाणा येथील आमदाराचे मुंबईला कॅंटींगमध्ये जे गुंडागर्दी प्रदर्शन दिसून आले ते सर्वच पक्षत दिसून येते.

त्यात आंबेडकरवादी म्हणवणारे देखील दिसून येतात. एकंदरित देशात अराजक निर्माण झाले आहे. गृहयुद्ध होण्याच्या वाटेवर भारत येऊन पोहचला आहे. ही चिंता सर्वच पुरोगामी, क्रांतिकारी, विचारवंत, कष्टकरी, शेतकरी, मजूर कामगार या

सर्वच जाती धर्मातील, सर्वच प्रांतातील, सर्वच भाषा बोळणाऱ्यांनी विचार केला पाहिजे आणि देश वाचवला पाहिजे. ■■

लेखांक ११९

अशोक सरस्वती बोधी
मो. 8530980741

अभिनेते म्हणतात गुटखा खा तर क्रिकेटर म्हणतात जुगार खेळ...!

आपल्या देशात जर सर्वाधिक 'चाहते' फॅशन डॉक्टरांस कोणाचे असतील तर ते चित्रपटात काम करणारे अभिनेते आणि क्रिकेट क्रिकेट तर आपल्या जीवनाचा अविभाज्य भाग आहे. सिनेमा आणि क्रिकेट शिवाय भारतीयांचे जीवन अपूर्ण आहे. एकप्रकारे सिनेमा आणि क्रिकेट हे भारतीयांचे श्वास आहे असे म्हंटले तरी वागणे उरणार नाही.

क्रिकेट क्रिकेट फॅशन डॉक्टरांकडे धर्म मालला जातो आणि काही प्रेक्षक चित्रपट अभिनेत्यांना देव मानून त्यांची पूजा करतात. दक्षिणेत तर अनेक अभिनेत्यांची मंदिरे देखील उभारून त्यांची पूजा केली जाते. भारतीयांच्या हट्टीने चित्रपट अभिनेते आणि क्रिकेटर म्हणजे सर्वस्व म्हणूनच त्यांचे लाखो चाहते आपल्या देशात आढळतात. विशेषतः तरुण वर्ग तर चित्रपट अभिनेते आणि क्रिकेटर यांना आपला आयडॉल मानतात. त्यांच्याप्रमाणे दिसायचा, वागायचा, वेशभूषा, केशभूषा करण्याचा प्रयत्न करतात. हे सेलिब्रिटी सांगतील त्याप्रमाणे वागण्याचा प्रयत्न तरुण वर्ग करत असतो. त्यामुळे चित्रपट अभिनेते आणि क्रिकेटर यांची जबाबदारी आणखी वाढते. जर तरुण वर्ग

आपले अनुकरण करत असतील तर आपली वर्तणूक आदर्शवत असली पाहिजे. आपल्या वर्तणूकीतून किंवा आचरण करत जाहिरातीतून तरुणांना चांगला संदेश गेला पाहिजे याची दक्षता या सेलिब्रिटीने घ्यायला हवी. मात्र अलीकडे पैशासाठी चित्रपट अभिनेते आणि क्रिकेटर आपली ही जबाबदारी विसरत चालले आहेत. जो तरुण वर्ग आपल्याला फॉलो करतो, आपल्याला आदर्श मानतो त्यांना आपण पैशासाठी काय करायला लावत आहोत याचेही क्रिकेट तर आपल्याकडे धर्म मालला जातो आणि काही प्रेक्षक चित्रपट अभिनेत्यांना देव मानून त्यांची पूजा करतात. दक्षिणेत तर अनेक अभिनेत्यांची मंदिरे देखील उभारून त्यांची पूजा केली जाते.

भारतीयांच्या हट्टीने चित्रपट अभिनेते आणि क्रिकेटर म्हणजे सर्वस्व म्हणूनच त्यांचे लाखो चाहते आपल्या देशात आढळतात. विशेषतः तरुण वर्ग तर चित्रपट अभिनेते आणि क्रिकेटर यांना आपला आयडॉल मानतात. त्यांच्याप्रमाणे दिसायचा, वागायचा, वेशभूषा, केशभूषा करण्याचा प्रयत्न करतात. हे सेलिब्रिटी सांगतील त्याप्रमाणे वागण्याचा प्रयत्न तरुण वर्ग करत असतो. त्यामुळे चित्रपट अभिनेते आणि क्रिकेटर यांची जबाबदारी आणखी वाढते. जर तरुण वर्ग

श्याम ठाणेदार, पुणे
9922546295

चित्रपट सुष्टीतील सुपरस्टार गुटखाची जाहिरात करतात आणि तरुणांना गुटखा खाण्यास सांगतात. अभिनेते पैशासाठी चुकीची जाहिरात तरुण वर्गाला व्हायला नये असेच क्रिकेटरही करत आहेत. वास्तविक क्रिकेटर हे आपल्या देशाचे प्रतिनिधित्व करतात. परदेशात गेल्यावर त्यांना आपल्या देशाचे राजदूत म्हणून ओळखले जाते. तरुण वर्गाही क्रिकेट खेळवूच अनुकरण करत असतात. ■■

आंबेडकरवादी कोणाला म्हणावे..?

आंबेडकरवादी कोणाला म्हणावे, याचे उत्तर शोधताना फक्त डॉ. बाबासाहेबांची पूजा अर्चा करणाऱ्यांना नव्हे, तर त्यांच्या विचारांची कृतीशीलता अंगीकारणाऱ्या व्यक्तीकडे बोट दाखवावे लागते. आंबेडकरवादी म्हणजे काय? जो माणूस समतेचा, न्यायाचा, बंधुतेचा आणि विवेकाचा विचार कृतीत आणतो. डॉ. बाबासाहेबांनी सांगितलेला 'शिका, संघटित व्हा आणि संघर्ष करा' हा मंत्र अंगीकारतो. केवळ जातीच्या आधारवार अभिमान बाबासाहेबांनी म्हणजे केवळ एका समाजापुरते मर्यादित नाही, तर संपूर्ण माणुसकीसाठी प्रकाशवाट दाखवणारे विचारधन आहे. 'आंबेडकरवाद' ही संज्ञा केवळ एखाद्या व्यक्तीच्या अनुयायित्वाचे प्रतिक नसते, ती सामाजिक परिवर्तनाची, समता-स्वातंत्र्य-बंधुता या मूल्येची प्रेरणादायी चळवळ आहे.

आंबेडकरवादी कोणाला म्हणावे, याचे उत्तर शोधताना फक्त डॉ. बाबासाहेबांची पूजा अर्चा करणाऱ्यांना नव्हे, तर त्यांच्या विचारांची कृतीशीलता अंगीकारणाऱ्या व्यक्तीकडे बोट दाखवावे लागते. आंबेडकरवादी म्हणजे काय? जो माणूस समतेचा, न्यायाचा, बंधुतेचा आणि विवेकाचा विचार कृतीत आणतो. डॉ. बाबासाहेबांनी सांगितलेला 'शिका, संघटित व्हा आणि संघर्ष करा' हा मंत्र अंगीकारतो. केवळ जातीच्या आधारवार अभिमान बाबासाहेबांनी म्हणजे केवळ एका समाजापुरते मर्यादित नाही, तर संपूर्ण माणुसकीसाठी प्रकाशवाट दाखवणारे विचारधन आहे. 'आंबेडकरवाद' ही संज्ञा केवळ एखाद्या व्यक्तीच्या अनुयायित्वाचे प्रतिक नसते, ती सामाजिक परिवर्तनाची, समता-स्वातंत्र्य-बंधुता या मूल्येची प्रेरणादायी चळवळ आहे.

राजकारणापुरता, आपल्या अडचणी सोडवण्यापुरता मर्यादित असतो. खरे आंबेडकरवादी तेच, जे आपल्या जीवनात प्रज्ञा (ज्ञान), करुणा (समता) आणि शील (नैतिकता) यांचा स्वीकार करतात. डॉ. बाबासाहेबांनी धर्मांतर करून जे बौद्ध जीवनमूल्ये दिली, तीच आंबेडकरवादी जीवनाची खरी दिशा आहे. आंबेडकरवादी असणे म्हणजे अन्यायविरुद्ध उभे राहणे, वंचितांसाठी संघर्ष करणे आणि स्वतःला नैतिकतेने, ज्ञानाने, विवेकाने सुसज्ज करणे. जो वर्ग डॉ. बाबासाहेबांच्या विचारांचे वास्तवर होण्याऐवजी फक्त त्यांच्या नावावर

राजकारण करतो, किंवा केवळ जातीचे रक्ताकरण करतो, तो आंबेडकरवादाशी फारकत घेतो. शेवटी एवढेच म्हणता येईल की, 'आंबेडकरवादी' होणे म्हणजे केवळ कोणाच्या विरुद्ध असणे नव्हे; तर सत्य, समता आणि मानवतेच्या बाजूने ठामपणे उभे राहणे होय. आंबेडकरवाद म्हणजे केवळ एक विचारसरणी नव्हे, तर शोषितांच्या उद्धारासाठी चाललेली एका मानवानाची क्रांती आहे, जी आजही चालूच आहे. ■■

तनकुमार साळवे
मो. 9923502320

जग क्रूरतेकडे, अमानुषतेकडे वाटचाल करत आहे?

गाझा व पॅलेस्टाईनची जनता भोगत असलेले दुःख, यातना

नागेश चौधरी (बहुजन विचारवंत)

9970873560

इजराइल हा देश एक प्रकारे मूळ नसलेला हा युरोपीदेशांच्या षडयंत्रातून निर्माण झालेला देश आहे. मूळतः तो तुहदीचा देश नव्हता.

ही 21 व्या शतकात मधील ही अतिशय क्रूर आणि मानवतेला न शोभणारी बाब आहे. भूतकालीन क्रूरतेपेक्षाही जास्त क्रूर आहे. आक्रमक लोकांचे देश – खरे म्हणजे जगामधले अनेक देश आज आक्रमण केलेल्या लोकांनी व्यापलेले आहेत. अमेरिका हा देश देखील तिथल्या मूळ लोकांना नष्ट वा परगदा करून किंवा त्यांना गुलाम करून निर्माण झालेला देश आहे. तसाच प्रकार ऑस्ट्रेलिया आणि न्यूझीलंड देशाचा आहे. तेथील आदिवासींना विस्थापित करून ब्रिटिश गोऱ्यांनी आपले बस्तान बसवले. त्या त्या देशातल्या मूळ लोकांना विस्थापित करून तिथे गोऱ्या लोकांनी आपली राज्य सत्त निर्माण केली आणि भारतामध्ये देखील असाच प्रकार झालेला आहे. म. फुले म्हणतात

त्याप्रमाणे इथे जे आर्य आले आहेत त्यांनी इथल्या मूळ लोकांना पराभूत करून त्यांना देशोधडीला लावून आपले राज्य, आपली सत्ता निर्माण केलेली आहे.

जगामध्ये हा जो भेद चालू आहे त्याचे बळी पृथ्वीवरील विस्थापित केलेले, पराभूत झालेले, गुलाम केलेले वा नष्ट झालेले लोक आहेत. पॅलेस्टाईन, गाझा हे जिंते-जागते उदाहरण आहे. या पृथ्वीवरील बहुतांश मानवता ही दुय्यम वा गुलामीच्या अवस्थेत जगत आहे. आक्रमकांचेच सगळे चालू आहे आणि मूळ लोक दुय्यमतेत, गुलामीत जगत आहेत. शांत स्वभावाच्या मानवावादी लोकांना मात्र अमानुशता सोसावी लागत आहे.

ही नवी गुलामी इजराइल तिथल्या पॅलेस्टिनी, गाझाच्या लोकांवर लादत आहे. ही मानवता की जंगल राज पेक्षाही निपटूर...? आज एकविसाव्याच्या 21 व्या शतकातील मानवतेला 21 व्या शतकातील मानवतेला नष्ट वा परगदा करून किंवा त्यांना गुलाम करून निर्माण झालेला देश आहे. तसाच प्रकार ऑस्ट्रेलिया आणि न्यूझीलंड देशाचा आहे. तेथील आदिवासींना विस्थापित करून ब्रिटिश गोऱ्यांनी आपले बस्तान बसवले. त्या त्या देशातल्या मूळ लोकांना विस्थापित करून तिथे गोऱ्या लोकांनी आपली राज्य सत्त निर्माण केली आणि भारतामध्ये देखील असाच प्रकार झालेला आहे. म. फुले म्हणतात

प्रकारची खंत वाटत नाही की जगातील सगळे मानव राहायला, जगायला हवेत.

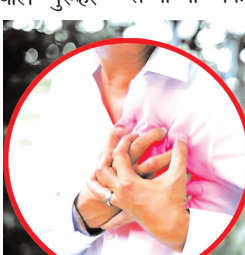
बहुजन सौरभ

त्यांचाही या पृथ्वीवर राहण्याचा अधिकार आहे. हा अधिकार काढून घेणारे लोक या जगावर राज्य करत असतील तर या पृथ्वीवर मानवता शिथळ राहणार नाही. परागंदा लोक कधी प्रतिआक्रमक होणार नाही याची काय गॅरंटी वा शाश्वती आहे! म्हणून इजराइलचा जेवढा म्हणून निषेध करता येईल तेवढा करायला पाहिजे आणि अशाच प्रकारचे सत्ताधारी ज्या-ज्या देशात आहे त्यांचा सुद्धा विरोध झाला पाहिजे. त्यांना लाज वाटायला पाहिजे की आपण अमानुषपणे मानवतेला नष्ट करत आहोत, आपल्या सुखासाठी, आपल्या सत्तेसाठी. आणि जे गुलाम झाले आहेत, त्यांनी आपली भूमी आक्रमकांसमोर गमावली आहे ते कसे एकत्र येतील हा प्रश्न आहे. तो प्रश्न कसा सुटेल आणि प्रश्न आहे जी दुःखी मानवता आहे त्या दुःखी मानवतेला उभे करण्याचे एक जागतिक आव्हान आहे आम्हां सर्व मानवतावाद्या समोर आहे आणि ते कोण करणार आहे? कोण सांगणार आहे ? हा प्रश्न आहे. ■■

युवा वर्गामध्ये हृदयविकारांचा वाढता आजार चिंताजनक!

पूर्वी हृदयविकाराचे आजार (हार्टअटॅक) याबाबत एक वयोमर्यादा होती साधारणतः वयाच्या 60 वर्षांनंतर या आजाराचे प्रमाण जास्त रहायचे. परंतु वयोगटांमध्ये हृदयविकाराच्या आजाराचे प्रमाण मोठ्या प्रमाणात वाढले आहे. कारण गेल्या काही वर्षांमध्ये प्रत्येक व्यक्तीची रहानिमाणाची, खानपानाची, मादक द्रव्ये व अन्य व्यसन यामुळे दिनचर्येच्या शैलीमध्ये मोठ्या प्रमाणात बदलाव आल्याचे दिसून येते.

जब मधील फिरोजपुर मधील गुरूहर सहाय या मैदानावर दिनांक 29 जून 2025 रविवारला हरजीत सिंह नामक युवा क्रिकेट खेळवू बैठींग करताना छक्का मारला व अचानक हार्ट अटॅक आला व तो तिथेच पडला आणि त्याचा मृत्यु झाला ही धक्कादायक बाब आहे. यामुळे सर्वांचेच हृदय हळूहळू आले व खेळवूंदमध्ये शोककळा पसरली. यापुर्वीही मुंबईमध्ये जून 2024 मध्ये क्रिकेट मैचच्या दरम्यान राम गणेश तेलार नामक खेळवूने छक्का मारल्या बरोबर हृदयविकाराचा झटका आला व क्रिकेट खेळाताना अशीच हृदयदावक घटना घडली व या 42 वर्षीय या खेळवूचा मृत्यु झाला. 2024 मध्ये अशाप्रकारे पुणे येथील गरवारे स्टेडियममध्ये इमरान फटेल नामक खेळवू 35 वर्षीय क्रिकेट मैच खेळताना हृदयविकाराचा झटका येऊन मृत्यु झाला. यावरून स्पष्ट होते की अटॅकचे (हृदयविकाराच्या आजारांचे) प्रमाण दिवसेंदिवस मोठ्या प्रमाणात वाढत आहे. हृदयविकाराच्या मृत्यूचे अनेक कारणे असू शकतात मादक द्रव्ये सेवन करणे, धूम्रपान, आरोग्याची काळजी घेणे अत्यंत गरजेचे आहे. ■■

बहुजन सौरभ

प्रवृत्तीमुळे सुद्धा हृदयविकाराचे आजार दिसून येतात. आपण पाहिले की सध्याच्या परिस्थितीत अनेक अभिनेता, गायक, हॉस्य कलाकार आणि निर्देशक यांचा हृदयविकाराच्या आजारानी मृत्यु झाल्याचे आपण पाहिले. यात वयोमर्यादा 30, 40, 50 वर्षे अशा प्रमाणे कमी वयोमर्यादा आहे. या वयात हृदयविकाराच्या आजाराने मृत्यु (हार्टअटॅक) होत असलेल तर ही बाब अत्यंत चिंताजनक, गंभीर व धक्कादायक आहे. त्यामुळे वाढते हृदयविकारांचे आजार किंवा अन्य आजार पहाता सर्वांनीच आपल्या

रमेश लाजेकार
मो.- 9921690779

वाचकांचे विचारसौरभ

बहुजन सौरभ

भाषांनी जातिअंत होतो का ?

जातिअंत होत नसेल तर भाषा या महत्त्वाच्या नाहीत. भारताची खरी समस्या जातिव्यवस्था आहे, भाषिक व्यवस्था नाही. भाषा संवाद व संपर्काचे माध्यम आहे. मग भाषा कोणत्याही असो. अनेक भाषा शिकून प्रगती होत असेल तर हस्तकृत काय आहे. मराठी भाषेचा हट्ट धरणाऱ्यांनी मराठी भाषा इतकी समृद्ध, सहज व सोपी करावी कि तिला शिकण्यासाठी जागतिक पातळीवर स्पर्धा निर्माण झाली पाहिजे, जसे इंग्रजी, फ्रेंच, अरबी, पारसी, उर्दू, स्पॅनिश, लॅटिन, मंदारिन, चालीनीज, जपानी, रशियन, तामीळ, मलयालम, तेलगू, बंगाली, ओडिसी इ. भाषासम. व्याकरणाच्या गजकणपात रेगाळणाऱ्या संस्कृत, पाली व पाकृत भाषा टापासून निर्माण झालेल्या अ, ब, क, ड वाला भाषा त्यांनीच षष्ठश्रष्टश्रष्टश्रष्ट केल्यामुळे त्या अडाळीत आल्यात. मराठी च्या किंवा हिंदी च्या, या भौगोलिक प्रदेशांनुसार बदलत्या आहे. नाशिक, पुणे व प. महाराष्ट्रात 'बाई' या शब्दाचा बाळ होतो, तर विदर्भात बहिणीला आदराने बाई, आम्हा असे संबोधल्या जाते. भाषा विज्ञानाच्या निकषांवर भाषा विकसीत झाल्या पाहिजेत, व्याकरणाच्या जाचात नव्हे. ज्या भाषांत स, श व ष, न व ण असे अनेक वाद आहेत, रसूच किं दिवं यातच वाद आहे. अशा भाषा प्रवाहित कशा असणार? भाषा म्हणजे मुजोरी व अनुषंगाने दादामीरी असेल तर अशा शिवीगाळी भाषा कोण शिकणार व त्या प्रवाही कशा बनणार? हा खरा सवाल आहे. हिंदी भाषेचा प्रचार हा हिंदी चित्रपटांमुळे उर्दूच्या मदतीने झालेला आहे. हिंदी भाषेच्या तज्ञांमुळे नव्हे. उर्दूची लकब, वस्डीचे मापदूर व झाडीबोलीतील आपुलकी जर भाषेतून प्रवाही होत नसेल तर अशा भाषा 'वडापणा' ठरतील, चविष्ट भोजन नाही, हे कायमचे लक्षात घेणे गरजेचे आहे. भाषांनी जातिअंत व वर्णांत जोपर्यंत होत नाही, तोपर्यंत त्या भाषा लोकांचा ठाव घेत नाही. इंग्रजी ही भाषा वर्गविहित आहे म्हणून ती जागतिक आहे. ■

- विनोद उलीपवार

बुलढाणा जिल्ह्यातील शिवसेना शिंदे गटाचे आमदार संजय गायकवाड यांनी नुकतेच मुंबई येथील आमदार निवासात उपहारगृहातील एका कर्मचाऱ्याला मारहाण केल्याचा व्हिडिओ महाराष्ट्रात सर्वत्र व्हायरल झाला आणि आमदार, खासदाराच्या वर्तनावर सर्वत्र चर्चा सुरू झाली.

आमदार निवासातील जेवणाचा दर्जा निकट होता हे कारण देऊन आमदारांनी आपल्या मारपीटीचे समर्थन केले आहे. जेवणाचा दर्जा निकट होता त्यामुळे आमदाराला राग येणे समजू शकते. परंतु दुर्जा सभाषण्यासाठी अनेक उपाय, कायदे असताना डायरेक्ट मारामारी करून त्याचे व्हिडिओ सोशल मीडियात व्हायरल करणे हे किंपत्त योग्य आहे? आमदारसारख्या मोठ्या आणि प्रतिष्ठित पदावर असलेल्या व्यक्तीला हे कृत्य शोभनीय आहे काय? यासारखे अनेक प्रश्न लोक विचारत आहे. जेवणाचा दर्जा खराब होता म्हणून जर लोकप्रतिनिधींना एवढा राग येत असेल आणि त्यांचे रागावर नियंत्रण राहत नसेल तर मग लोकप्रतिनिधींकडून आपल्या मतदारसंघात होणाऱ्या वेगवेगळ्या कामांचा अत्यंत निकट दर्जा पाहून त्यांना कोणी जाब विचारावा हे आता आमदार, खासदारांनीच सांगाये. बहुतांश लोकप्रतिनिधींकडून केले जाणारे रस्ते, नाल्या,

प्रेमकुमार बोके
मो. 9527912706

लोकप्रतिनिधींना जाब कोण विचारणार ?

नद्यांवरील पूल निकट दर्जाचे असतात. नद्यांवरील पूल कोसळून आतापर्यंत हजारो लोकांना आपले प्राण गमवावे लागले आहे. महापुरुषांचे पुतळे कोसळत आहे. बस स्थानक, रेल्वे स्थानक, विमानतळावरील शेंड तुटून पडत आहे. यासारख्या अनेक निकट कामांची यादी काढली तर संजय गायकवाड यांनी केलेली कृती दुसऱ्या बाजूने त्यांच्यासारख्या अनेक लोकप्रतिनिधींना सुद्धा लागू पडते हे दुर्दैवाने म्हणावे लागते. आमदार, खासदार हे जनतेचे प्रतिनिधी असतात आणि ते राज्याच्या व देशाच्या सर्वोच्च सभागृहाचे जनतेच्या वतीने नेतृत्व करीत असतात. एवढ्या मोठ्या पदावर ते असल्यामुळे त्यांच्याकडून चांगल्या वर्तणुकीची अपेक्षा करणे गैर नाही. कारण आमदार-खासदाराने केलेले कोणतेही कृत्य समाजाभ्यांमांवर जगजाहीर होत असते. त्यामुळे आपल्या हातून होणाऱ्या कोणत्याही कृतीचा त्यांनी शोभदा विचार केला पाहिजे. आपल्या वागण्यातून लोकांमध्ये चुकीचा संदेश जाणार नाही आणि आपल्यामुळे समस्त लोकप्रतिनिधींची मानहानी होणार नाही याची काळजी घेणे प्रत्येक लोकप्रतिनिधींचे काम आहे. मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी सुद्धा संजय गायकवाड यांच्या या कृत्याबद्दल नाराजी व्यक्त करून यामुळे सभागृहाची अप्रतिष्ठा होते असे त्यांनी म्हटले आहे. आमदार आणि

आमदार, खासदारांना लाखो रुपयांच्या सुखसुविधा शासनाकडून मिळतात; त्या आमदार, खासदारांना इतक्या कमी दरात जेवण देण्याचे कारण काय? त्याच उपहारगृहात सामान्य माणसांसाठी जेवणाचे दर जास्त आणि लोकप्रतिनिधींसाठी प्रचंड कमी असा भेदभाव का? आमदार, खासदारांवर इतकी गरिबी आलेली असते का, की ते सर्वसामान्य माणसाप्रमाणे आपल्या जेवणाचे पैसे सुद्धा देऊ शकत नाही? बस, रेल्वे, विमान, टॅलिफोन, मोबाईल, निवास व्यवस्था, कर्मचाऱ्या हे सर्व काही शासनाकडून फुकट मिळत असताना आणि वरून प्रत्येक कामात प्रचंड कमिशन मिळत असताना आमदार, खासदारांना एवढ्या कमी पैशात जेवण देण्याचा अन्ग्रहास का? यावरून एक तर त्यांना मिळणारे पैसे, सुखसुविधा कमी पडत असल्यात किंवा त्यांच्या गरिबीमुळे ते सामान्य माणसाप्रमाणे आपल्या जेवणाचे

पैसे देऊ शकत नसावे? जेवण निकट आहे म्हणून जर आमदार मारामारी करीत असेल तर मग सरकार कडून लोकांना मिळणारी प्रत्येक गोष्ट निकट दर्जाची असते, त्यासाठी जनतेने काय करावे? लहान मुलांना शाळेत मिळणाऱ्या शालेय आहाराला दर्जा किती निकट असतो हे आमदार महोदयांनी कधी तपासून पाहिले आहे का? त्या निकट अन्नाचा या लहान मुलांच्या शरीरावर काय परिणाम होत असेल यासाठी कधी आमदारांनी मारपीट केली आहे का? शेतकरी बांधवांना मिळणारे बियाणे, खते, औषधे यांचा दर्जा जर तपासून पाहिला तर निकट हा शब्द सुद्धा फार छोट्या पडेल एवढी वाईट परिस्थिती असते. पण त्याबद्दल कुठेही जबाबदार असणाऱ्या मोठ्या अधिकाऱ्यांना जाब विचारल्या जात नाही. या निकट बियाण्यांमुळे, खातांमुळे कोट्यावधी शेतकऱ्यांचे आयुष्य उध्वस्त होते याचा विचार लोकप्रतिनिधींने केला करणार आहे? रेशन कार्डवर मिळणारे धान्य याचा दर्जा खरोखर चांगला असतो काय? त्यावेळी आमदार, खासदार का पेटून उठत नाही? यासारखे अनेक प्रश्न आपण विचारू शकतो. परंतु याची उत्तरे आपल्याला कधीच मिळणार नाही. त्यामुळे जनतेने आता स्वतः जागृत राहून लोकप्रतिनिधींवर आपला दबाव निर्माण केला पाहिजे. तसेच त्यांच्या गैरवर्तणुकीबद्दल त्यांना जाहीरणारे प्रश्न विचारून त्यांचा कर्तव्याची व जबाबदारीची जाणीव करून दिली पाहिजे. तरच त्यांच्यावर आपला वचक राहू शकतो. ■ ■

‘महाराष्ट्र विशेष जनसुरक्षा विधेयक - 2024’ हे मंडळधिरांच्या आणि मनुवादी खालमाज्या आमदारांच्या बहुमताच्या जोरावर फडणवीस सरकारने विधिमंडळात मंजूर करून घेतले. मागच्या दिड दोन वर्षांपासून राज्याभरातील विविध समाजिक, सधियािनिक, पुरोगामी व्यक्ती, नागरिक, संघटना, संस्था रस्त्यावर उतरून शांततामय मार्गाने या विधेयकाला विरोध करत होत्या. जवळपास तेरा हजार आक्षेप सरकारकडे पोहोचले. तर ग्रामीण भागातील अनेकांना ऑनलाइन आक्षेप नोंदवतात आले नाहीत. जवळपास दहा हजार आक्षेप हे विधेयक रद्द करा’ म्हणून पाठवलेले आहेत. परंतु सरकारने यावर विचार न करता तसेच कोणतीही कायदेशीर प्रक्रिया पूर्ण न करताच हे विधेयक कात विधिमंडळात आवाजी पद्धतीने मंजूर करून घेतले, हे अतिशय धक्कादायक आहे. काय आहे हे जनसुरक्षा विधेयक ? – यरत तर राज्याला या कायद्याची गरजच नाही. कारण इथे अमूक एक संघटना असल्याने आणि तिचे अमूक एवढे समाजद आहेत, हे केवडीं सरकारकडे उपलब्ध नाही. मग हा फडणवीसी स्वतंत्र पक्षासाठी ? या विधेयकात जनतेची कोणतीही सुरक्षा नसून जनतेवर लादलेले नव्या रूपाने मनुस्मृतीतील जातक बंधन आहे आणि म्हणून ही फडणवीस हिटलरशाही ठरते. म्हणून हे सरकार सुरक्षा विधेयक ठरते. म्हणून हे घासकळीय सुरक्षा विधेयक ठरते. म्हणून हे आमदार, खासदार, मंत्री सुरक्षा विधेयक ठरते आणि जनतेचा कर्तनकाळ ठरते. लोकशाही, शांततेच्या, सनदशीर आणि कायदेशीर मार्गाने जनहितासाठी शिष्टा आंदोलने करणाऱ्या व्यक्ती, नागरिक, संघटना, संस्था इ. ना जबरौ लावो रु. डाडसह जबरौ शिष्टा लावणारे हे विधेयक आहे. म्हणून हे विधेयक लोकशाही विरोपी आहे. भारतीय राज्यघटनेतील अनुच्छेद 14, 19, 21, 51 क, ग, इ, ज विरोपी आहे. शस्त्री नवेली म्हणजे कोण ? – सरकारने जर शेतकरी, गोरगरीब, शेतमजूर, नोक्यदार, बेरोजगार इ. जनविरोपी निती, कृती ठेवणे आव्हाली तर ते कसे जनविरोपी आहेत, असे सांगणारे, त्यासाठी आंदोलनात्मक कृती करणारे सरकारच्या नजरेत नवजलवादी ठरणार आहेत. मग ज्या जर शेतकरी शेंतीमालाला स्त्रीभाव या म्हणून रस्त्यावर उतरून आंदोलने करू लागला, तर तो नवजलवादी. ज्या जर शेतमजूर मजुरीत वाढ करा अशी मागणी करू लागला, बेरोजगार जर नोक्यशाहीत आंदोलने उभा करू लागला, तर तो नवजलवादी. धोंडय्यात सरकारच्या चुकीच्या, जनविरोपी धोरणांवर कृतीवर बोट ठेवणारे सर्व नागरिक, सर्व संघटना शस्त्री आणि माणस जलवादी ठरणार आणि मा सरकार त्यांना नवजलवादाच्या नावाखाली जेलमधे डांबणार हेच ते सरकारचे जनसुरक्षा विधेयक भ्रष्टां आहे. हेच तो सरकारचा जव आहे. कडव्या शब्दा संघटना म्हणजे काय ? – याची वाक्या विधेयकात नाही. याचे स्पष्टीकरण विधेयकात नाही. म्हणजे सामळे मोहम. म्हणजे कोणालाही उचला आणि म्हणा कडवी डावी संघटना, कडवा डावा व्यक्ती, नागरिक. म्हणून सरकारचा हा मोहमपणा चिड आणणारा आहे. हातात लावला झेंड दिशाली की, म्हणा शस्त्री माणस नवेली, आणि डावा झेंड मढी. हातात निळा झेंड दिसला की, म्हणा शस्त्री नवेली. हातात हिरवा झेंड दिसला की, म्हणा शस्त्री ग्रामीण नवेली, आणि डावा जेलमपणे. मग कडव्या उजव्या व्यक्ती, संघटनांचे काय ? महत्त्वा गांधी पासून ते संत तुकाराम मराठाज ते कामेलकर, पानसर, कर्नाडगी, गौरी लंकेश इ. पद्वतीच्या सगळ्या खूनी श्र्वला परंपरा काय दर्शवितान ? ही हिसक आणि हत्यारी कोणती परंपरा आहे ? शब्दांची की उजव्याची ? खूनावर आणि हिंसेवर कोणाचा विश्वास आहे ? शब्दांचा की उजव्याचा ? मग राज्यासाठी घातक कोण ? समाजघटने आणि त्याचे अंभभक्त नाहीत ? निश्चितच आहेत. म्हणून हा कडव्या उजव्या संघटना सुद्धा हा दाखवत आणायला हव्यात. परंतु असे न करता त्यांना सूट का देणारा आली ? त्यांना अपरा का देणारा आला ? यासाठी की, व्यक्ती समाज यांना आणखी मग, यांना आणखी हणा. फोड, झोड यासारखे! हि बाब फडणवीस सरकारची मान निश्चितच शरमेने चाली झुकटाला लावणारी आहे. जनसुरक्षा विधेयक जिवंतपणा मारणारे – हे विधेयक समाजात वैज्ञानिक जाणिव आणि जनजागृती करणाऱ्या व्यक्ती संघटना विरोपी आहे. एक्तेवाय, समतेवा, सामाजिक

जनसुरक्षा विधेयक - फडणवीस हिटलरशाही!

अॅड. सुभाष सावर्कार
मो. 9325209492

सधियांनातील अनुच्छेद 14 कायदापुढे समानतेची द्वाेह करणारे हे विधेयक आहे. 2) अनुच्छेद 19 भाषण त्यांना स्वातंत्र्यही देणारे हे विधेयक आहे. शांततेने व विनाशस एकत्र जमण्याची द्वाेह करणारे हे विधेयक आहे. 3) अनुच्छेद 21 नुसार जीवित व व्यक्तीगत स्वातंत्र्याच्या संरक्षणार्थी द्वाेह करणारे हे विधेयक आहे. 4) अनुच्छेद 51(ग) भारतीय सार्वभौमता, एकता व एकात्मता उन्नत ठेवणे व त्यांचे संरक्षण करणेची द्वाेह करणारे हे विधेयक आहे. 5) अनुच्छेद 51 (ज) नुसार विज्ञानज्ञान दृष्टिकोन, मानवावधान आणि शोधकवृद्धी व सुधारणावाद यांचा विकास साधनेशी द्वाेह करणारे हे विधेयक आहे. 6) अनुच्छेद 51 (घ) नुसार धार्मिक, भाषिक व पारदेशिक किंवा वगीय भेदांच्या पत्तेवळे जाऊन भारतातील सर्व जनतेमधे सामंजस्य व बहुभावा वाढीला लावणे; शिवाच्या पक्षितेला उपेगणाने आणणारा प्रधांवा त्याम करणेची द्वाेह करणारे हे विधेयक आहे. म्हणून हे विधेयक विधिमंडळात जरी पास झाले असले तरी त्याचे रूपांतर राक्षसी कायदात होऊ शारवते नाही. यासाठी सर्वांनी भारतीय नागरिक म्हणून रस्त्यावर उतरून शांततामय लढास सजज व्हा. ■ ■

न्याय, बहुभावा, सर्वधम ‘समभाववास समाजिक सौहार्द अबाधित ठेवण्यासाठी लढणाऱ्या तमाम नागरिक, संघटनांच्या अभिव्यक्ती स्वातंत्र्याचा गळा घोटणारे आहे. लोकांनी संघटना स्थापन करू नये. तसेच संघटनेचे सदस्य होऊ नये. त्यांनी एकवट नये, एकजूट करू नये आणि नागरिक बळून रस्त्यावर उतरून, सरकार विरोपी आंदोलने करू शारवते, हेच ते फडणवीस भ्रष्टां आहे. ही सरकारची नागरिकांवरील जुलमी हुकुमशाही आहे. जुलमी हिटलरशाही आहे. ही सरकारची भनमणी आहे, मनमाना आहे, मनमाना आहे. मानवीय विचार गोठवणारे हे विधेयक आहे. लोकशाही नागरिक शांततेत उरणे, मोर्चे, उपोषण, निदर्शने, सत्याग्रह, बैठका, कायदेशीर इ. सहभाग नोंदवणाऱ्या नागरिक, कार्यकर्त्यांना तुष्णात डांबण्याचा हा डाव आहे. नागरिकांना सत्तेचेर आता पाणी हे जीवून आहे आणि ते रोज मिळवूनच पाहीजे म्हणून रस्त्यावर उतरून आंदोलने करता येणार नाही आणि केलेच तर जबर दंडासह जबर शिष्टा भोगावी लागणार आहे. मसगडे शिष्टाण, घोवयात आलेले आरोप, गुगनाला भिडलेला मसगाई विरुद्ध, बेरोजगारी विरुद्ध आता आंदोलने करता येणार नाहीत. म्हणून हे विधेयक अमानवीय आहे. क्रूर आहे. ब्रिटिश कालीन रोलॅट अक्ट - ब्रिटिशांनी सुद्धा 19 मार्च 1919 मधे भारतीय राष्ट्रीय आंदोलनाला चिरडून टाकण्यासाठी रोलॅट अक्ट हा कायदा आणला होता. या जुलमी कायद्याची आठवण या विधेयकामुळे आज झाली. ‘अराजक आणि कांतिकारी अपराध नियमामुळे’ अनेक निरपराध नागरिकांना भयंकर हल अपेक्षेसह हत्याला कवटाळवे लागलेले आहे. इथेही या विधेयकानुसार नागरिक संघटनांची कृती हल अपेक्षेसह आरे. आमची कृती हे या विधेयकाने ‘कृत्य’ ठरणार आहे. आमची कृती बेकायदेशीर कृत्य ठरणार आहे. आमची कृती समाजावरील कृत्य ठरणार आहे. आमची कृती नवेली कृत्य ठरणार आहे. काय बैठक घेणे हे नवेली कृत्य आहे? काय उपोषण करणे हे नवेली कृत्य आहे? काय सत्याग्रह करणे हे नवेली कृत्य आहे? आमची प्रत्येक सधियांनातील कृती ही नवेली कृत्य ठरणारे हे सरकार जनतेचे आहे काय ? यात जनसुरक्षा आहे काय ? नव्या रूपाने बाणीतवचं लवादण्या डाव – हे विधेयक म्हणजे निष्पाप नागरिकांवर अन्याय, अत्याचारास त्यांचा पळ करणारे आहे. सामाजिक प्रश्नावर काम करणाऱ्या कार्यकर्त्यांना जेल मध्ये डांबणारे आहे. हे विधेयक विधिमंडळात पास होणे म्हणजे बाळगण्याशीव विचंग आणि तमाम ओबीसी – बहुजन, भटके मिश्रक, दलित, आदिवासी नागरिक इ. चा पाखंड आहे. जमीन, जंगल, नद्या, वने इ. सर्व अहानी अंभानी सारव्या नपचावा अपोरी हव्यास असणाऱ्यांच्या खाजगी निवृत्तीगत देताला होणाऱ्या सामाजिक, जनघडवळी मोडीत काढून आंदोलनकर्त्या नागरिक कार्यकर्त्यांना जेलमधे डांबण्यासाठी आणलेले हे विधेयक आहे. भारतीय सधियांन विरोपी विधेयक - भारतीय सधियांन प्रत्येक नागरिकास मूलभूत हक्क आणि मूलभूत अधिकार प्रदान करते, त्या अधिकारावर हे विधेयक कुठारावात करत. जसे की, 1) भारतीय अभिव्यक्ती स्वातंत्र्यशी द्वाेह करणारे हे विधेयक आहे. शांततेने व विनाशस एकत्र जमण्याची द्वाेह करणारे हे विधेयक आहे. 2) अनुच्छेद 21 नुसार जीवित व व्यक्तीगत स्वातंत्र्याच्या संरक्षणार्थी द्वाेह करणारे हे विधेयक आहे. 3) अनुच्छेद 51(ग) भारतीय सार्वभौमता, एकता व एकात्मता उन्नत ठेवणे व त्यांचे संरक्षण करणेची द्वाेह करणारे हे विधेयक आहे. 4) अनुच्छेद 51 (ज) नुसार विज्ञानज्ञान दृष्टिकोन, मानवावधान आणि शोधकवृद्धी व सुधारणावाद यांचा विकास साधनेशी द्वाेह करणारे हे विधेयक आहे. 5) अनुच्छेद 51 (घ) नुसार धार्मिक, भाषिक व पारदेशिक किंवा वगीय भेदांच्या पत्तेवळे जाऊन भारतातील सर्व जनतेमधे सामंजस्य व बहुभावा वाढीला लावणे; शिवाच्या पक्षितेला उपेगणाने आणणारा प्रधांवा त्याम करणेची द्वाेह करणारे हे विधेयक आहे. म्हणून हे विधेयक विधिमंडळात जरी पास झाले असले तरी त्याचे रूपांतर राक्षसी कायदात होऊ शारवते नाही. यासाठी सर्वांनी भारतीय नागरिक म्हणून रस्त्यावर उतरून शांततामय लढास सजज व्हा. ■ ■

बाप हा समजूत घेणे, समजने फार कार कठीण आहे. समजणारे मुले, मुली नाहीत असे नाही. पण त्याचे प्रमाण फार कमी आहे. बाणनी मुला. मुलींसाठी घेतलेला त्रास. कष्ट, स्वतःला फिकितीही त्रास झाला तरी तो जाणपूढ देत नाही.

मुला, मुलींचे शिक्षण, त्याच्या तब्वेतीची काळजी घेणारा, मरणाच्या शेवटच्या टोकापर्यंत, क्षणापर्यंत मला काहीच झाले नाही म्हणून सांगणारा, होणार नाही, काळजी करू नकोस म्हणून तो मुला, मुलींना धीर देतो तो बाप असतो. स्वतः उपाशी राहून दोन घास मुला, मुलींना देण्यात त्याला आनंद मिळतो तो बाप असतो. बाप आपले दुःख, आसवे लपविण्यत माहीर असतो, तो बाप असतो. बाप कुणाचाही आहे बापाला समजणे फार कठीण जाते? तो मुलां, मुलींवर रागावतो, वेळ प्रसंगी मारतो, त्यात खरे प्रेम असते. मुला, मुलींना योग्य दिशा देण्याचा त्याचा मानस असतो. पण मुला, मुलींवर शुद्ध, जीवापाड प्रेम करणारा तो त्यांना समजत नाही आणि दिग्गण्यासाठी जी डोळस वृत्ती लावाते ती त्यात राहतही नाही. त्यामुळे बापाला समजून घेणे समजणे कठीण जातं. मुले, मुली समजून घे नही आणि चुकीच्या दिशेने जातात, याच्या वेदना बापाला होतात, पण तो व्यक्त करू शकत नाही. तो बाप असतो.

बाप हा मुली, मुलांना वेळ प्रसंगी मारतो, त्या मारण्यामागेही प्रेम असते, जिवाळय असतो, त्याचा शुद्ध हेतू असतो, त्याला वाटते की आपला मुलगा, मुलगी केवळ आणि केवळ योग्य दिशेने जावी ही त्याची भावना असते ती भावना, त्याचा त्याग, त्याचे प्रेम, त्याचे समर्पण हे मूल समजून घ्यायला तयार नसतात. त्यावेळी त्याला राग येतो, तो हाताश धरतो, निराश होतो आणि मग तो मारतो, मारत असतांना देखील त्याला आतून वेदना होतात. पण त्या कुणालाही दिसत नाही. तो रागीट, क्रूर बाप, निर्दयी बाप, मुलांना दिसतो आणि त्यात त्याची आईही भर टाकते, तुमचा बाप हा खरेच निर्दयी आहे, क्रूर आहे. इतके मारायचे असते का? काय झाले? पोरं आहेत ती, सुधरेल, मागेपुढे. असे तिचे

म्हणजे त्याच्या आईचे बोलणे असते, त्यामुळे मुलांना प्रोत्साहन मिळते आणि मुले चुकीच्या दिशेने जातात व बापा बद्दल घृणा त्यांच्या मनात निर्माण होते आणि ती असलेली बापाबद्दल, घृणा त्याच्या मनातून कधीच जात नाही. जेव्हा, जेव्हा आई सोबत बापाचे शुल्लक कारणांने काचकीच होते तेव्हा ती मुे आईचीच बाजू घेतात आणि आयुष्यभर बापाचा तिरस्कार करतात. ही बऱ्याच ठिकाणीची वस्तुस्थिती असल्याचे आपल्याला जाणवेल. मग बाप, खरेच मुलांना कळेल का? तर बिलकुल नाही. त्यागी, मुला, मुलींवर जीवापाड प्रेम करणारा बाप हा त्याची आई मुलांना कळूच देत नाही. म्हणून बाप खरा

बापाला समजून घेणारी मुले फार कमी

मुलांना कळत नाही. जर कळला तर मात्र त्याच्या कुटुंबाची प्रगती झाल्याशिवाय राहात नाही आणि बापालाही आनंद झाल्याशिवाय राहाणार नाही. ? जी जी मुले, मुली बापाच्या त्यागाला, प्रेमाला, कष्टाला समजून घेतात. त्या बापाला खूप आनंद होतो. जर आपण आमचे आदर्श डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या बापा संदर्भात विचार केला तर

प्रत्येक बाबतीत त्यांनी मुलांच्या हितासाठी, सुखासाठी प्रयत्न केलेले आहे. भीमरावच्या शिक्षणासाठी त्यांनी खूप कष्ट उपसले आहे. सोन्याची दागिने गहाण ठेऊन त्याला आवश्यकता असणाऱ्या पुस्तकांची पूर्तता केलेली आपल्याला जाणवेल. कधी, कधी तर ते मुलींकडून देखील पैसे मागायचे, पैसे नसल्यास तिच्याकडून, तिला केलेला दागिना मगून राहणार नाही, कटुता असणार नाही, त्यांनी ती लहानपणी केलेली मारहाण मुले योग्य दिशेने जावीत यासाठी होती हे कळेल. म्हणजे मारण्यात देखील प्रेम होते, करणा होती, मुलांच्या प्रगतीच्या दृष्टीने तळमळ होती. ही बाब कळली की बापाबद्दल असलेली कटुता नष्ट होईल. ज्या दिवशी मुला-मुलींना खऱ्या अर्थाने त्याग, समर्पण, कष्ट करणारा बाप कळेल त्या दिवशी बापाला खऱ्या अर्थाने आपण केलेल्या त्यागाचे फलीत झाले असे वाटेल. तो बाप समजण्याची खऱ्या अर्थाने गरज आहे. तो बाप होय. ■ ■

ती करते आणि भीमराव आंबेडकरांना शिक्षण घेण्यासाठी सर्वतोपरी मदत करते. अनेकदा मुले विभार असतांना देखील, मरण पावले असता देखील ती आपल्या वेदना सांगत नाही. बल्की त्यांना हाताश होऊ न देता शिक्षण घेण्यासाठी प्रोत्साहित करते. ती खऱ्या अर्थाने पत्नी होय, आई होय, वास्तव समजून घेणारी आदर्श आमची माता होय आणि रामजीबाबा हा तिचा आदर्श गुरू, आदर्श पिता होय. हा बाप भीमराव आंबेडकर यांनी खऱ्या अर्थाने समजून घेतला, त्याचा त्याग समर्पण, शिक्षणाविषयीची आवड, समाजाच्या उत्थानविषयी असलेली तळमळ, भीमराव यांच्या लक्षात आली

बापाला समजून घेणारी मुले फार कमी

मुलांना कळत नाही. जर कळला तर मात्र त्याच्या कुटुंबाची प्रगती झाल्याशिवाय राहात नाही आणि बापालाही आनंद झाल्याशिवाय राहाणार नाही. ? जी जी मुले, मुली बापाच्या त्यागाला, प्रेमाला, कष्टाला समजून घेतात. त्या बापाला खूप आनंद होतो. जर आपण आमचे आदर्श डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या बापा संदर्भात विचार केला तर

प्रत्येक बाबतीत त्यांनी मुलांच्या हितासाठी, सुखासाठी प्रयत्न केलेले आहे. भीमरावच्या शिक्षणासाठी त्यांनी खूप कष्ट उपसले आहे. सोन्याची दागिने गहाण ठेऊन त्याला आवश्यकता असणाऱ्या पुस्तकांची पूर्तता केलेली आपल्याला जाणवेल. कधी, कधी तर ते मुलींकडून देखील पैसे मागायचे, पैसे नसल्यास तिच्याकडून, तिला केलेला दागिना मगून राहणार नाही, कटुता असणार नाही, त्यांनी ती लहानपणी केलेली मारहाण मुले योग्य दिशेने जावीत यासाठी होती हे कळेल. म्हणजे मारण्यात देखील प्रेम होते, करणा होती, मुलांच्या प्रगतीच्या दृष्टीने तळमळ होती. ही बाब कळली की बापाबद्दल असलेली कटुता नष्ट होईल. ज्या दिवशी मुला-मुलींना खऱ्या अर्थाने त्याग, समर्पण, कष्ट करणारा बाप कळेल त्या दिवशी बापाला खऱ्या अर्थाने आपण केलेल्या त्यागाचे फलीत झाले असे वाटेल. तो बाप समजण्याची खऱ्या अर्थाने गरज आहे. तो बाप होय. ■ ■

दातांची काळजी घेण्याबाबत अनेक सहजे इंटरनेट, नातेवाईक किंवा शेजारी नाते, पण ते सर्व नेहमी बराबरच असतात असे नाही.

एक दंततज्ज्ञ म्हणून मला असे अनेक रुग्ण भेटतात जे चुकीच्या समजुतीमुळे स्वतःचे दात व आरोग्य पोवयात घालतात. चला तर मग, दंत उपचारांबद्दलचे काही सामाज्य गैरसमज जाण आणि वास्तव समजून घेऊया.

मिथक 1 :- ‘दुखत नसेल, तर काही त्रास नाही.’ सत्य :- सुरुवातीला दातांची कुज, हिरड्यांची सूज किंवा संसर्ग यासारखे आजार वेदना न देता वाढू शकतात. म्हणून नियमित दंत तपासणी आवश्यक असते, त्रास होण्याआधीच समस्या शोधता येतात. मिथक 2 :- ‘दंतचिकित्सकाद्वारे दात स्वच्छ होतात.’ सत्य :- जोरात ब्रश केल्यास दातांचा एन्मेल खराब होतो आणि हिरड्यांना इजा होते. सोन्य ब्रशने हलक्या वर्तुळाकार दातगोळा दातगोळा घालणे. मिथक 3 :- ‘व्हाइटनिंग केल्याने दात खराब होतात.’ सत्य :- तज्ज्ञ दंत चिकित्सकांच्या देखरेखीखाली केलेले प्रोफेशनल व्हाइटनिंग सुरक्षित असते आणि दातांना काहीही नुकसान होत नाही. मात्र, बाजारात मिळणाऱ्या उत्पादनांचा अति वापर संवेदनशीलता आणि एन्मेलच्या झीजीस कारणीभूत होऊ शकतो. मिथक 4 :- ‘दंतचिकित्सकाकडे फक्त दुखत असेल तेव्हाच जायचे.’ सत्य :- प्रतिबंधात्मक काळजी हीच दंत आरोग्याची गुरुकिस्ती आहे. बऱ्याच समस्या सुरुवातीला लक्षात घ्यायला येतात. नियमित तपासणीत त्या वेळीच सापडतात. मिथक 5 :- ‘फक्त साखरेमुळे दात खराब होतात.’ सत्य :- साखर हे एक प्रमुख कारण असले तरी, चुकीची ब्रशिंग पद्धत, आंबट पदार्थ, कोरडे तोंड आणि बॅक्टेरियांची वाढ यामुळेही

आई तु जाऊ नको ना!

तो त्याच्या मित्राला म्हणाला ‘मला माझ्या आईची एक गोष्ट कळत नाही. ती नेहमी म्हणते कधीतरी माझ्याजवळ येऊन बस. काहीतरी बोल. मित्रा! तुला माहित आहे ना की, माझ्यामागे कामाचा किती व्यप असतो. आता तुच मला सांग की, मी तिच्याशी काय बोलू ? इतर सर्व महत्वाच्या गोष्टी सोडून उगीच वेळ घालवण्याला काही अर्थ आहे का? तरी वेळोवेळी काहीतरी मी दरोज न चुकता तिला व्हाटसएपर गुड मॉर्निंग, गुड नाईटचा मेसेज आवजून टाकतो. तिने एखादवेळी व्हीडिओ कॉल केला तर मी बोलतो. घरात कोणत्याही गोष्टीची कमतरता नाही. आईचा हा हद्द मला आवडत नाही. मग मी चिडचिड करतो. आईवर काळतो. तेव्हा कुठे ती गप्प बसते. पुन्हा काही दिवसांनी ती तोच विषय छेडते. काय करू काही कळत नाही. ‘त्यावर त्याचा मित्र म्हणाला’ मी दरोज आईसोबत बसतो. आम्ही मायलेक एकाच ताटात जेवतो. तुझ्या नजरेत आमची ही कृती म्हणजे बुरसटलेली, जुनाट विचारसरणी असेल. मित्रा! तु तुला हवे असलेल्या उत्तरासाठी चुकीच्या व्यक्तीची निवड केली असे मला वाटते. कारण तुझ्या आणि माझ्या विचारात जमीन अस्मानाचा फरक आहे. अरे! आपल्या आईबद्दल जर तुला आदर व्यक्त करायचा असेल तर तो तू ऑनलाईन न करता ऑफलाईन करायला हवा कारण तुझ्या आईने तुला जन्म दिला आहे. तिने तुला डाऊनलोड केलेले नाही. तु म्हणतोस की मी व्हिडिओ कॉलवर बोलतो. प्रत्यक्षात संवाद साधण्याची तुला तु चव्क व्हिडिओ कॉलसोबत करतो ? अरे दोस्ता! मेन्यू कडून चुकून भुक् भगात नसते तर त्यासाठी अन्नाची थाळी हवी असते. आपण हे जग फक्त आईमुळे बघू शकलो. तुला खरे सांगू ? माणसाचे आयुष्य केवळ आईच्या उदरात वाढत असते. एकादा का आईने लेकराला जन्म दिला की आयुष्य घटत जाते, वाढत जाते ते फक्त वय. खरे आयुष्य तर पाळण्यात अन् आईच्या कुशीत असते. त्यानंतर असतात आपणच आपल्यावर लादून घेतलेल्या नको त्या जबाबदाऱ्या. ज्या लेकरांकडून आईच्या भावनांची उपेक्षा होते त्या लेकरांना आईच्या मनाची ससेहोपट कधी कळतच नाही. तु कधीतरी रात्री आईजवळ जा अन् तिची उशी बघ, ती आसवांनी ओली झालेली उशी तुला आईच्या मनातील दुःख सांगेल. त्या ऐकून घेता आल्या पाहिजेत. आईच्या मनाला वाचायचे असेल तर एखाद्या ग्रंथासारखे वाचायला हवे. ज्या ग्रंथाचे मोल युगानुयुग कायम राहते पण जर तुम्ही आईच्या भाव-भावना वर्तमानपत्रासारख्या वाचल्या तर सकाळचे वर्तमानपत्र सकाळीच रही होते. आऱ्या त्याबद्दल काय सांगू ?

‘दिन ख्वाबों को पलकों में सजाने में गुजर जाते हैं रात आए तो नींदों को मनाने में गुजर जाती हैं जिस घर में माँ के नाम की तख्ती भी नहीं एक उस उम्र धर को सजाने में गुजर जाती हैं ! तुला थोडा वेळ आहे का ?... हो!’

‘तर माझ्यासोबत चल! आपण जरा वेथे फेरफटका मारू’ मित्राने त्याला एका ठिकाणी नेले. तेव्हा हे एक वाक्य दोघांच्याही कानावर पडले. **‘आई थांब ना! आई हात जोडतो. तु जाऊ नको ना!’** ते वाक्य ऐकताच दोघांच्याही डोळ्यातून अन् वाहू लागले. त्याच्या मित्राने त्याला एका दवाखान्यातील आयसियू युनिटजवळ नेले होते. डॉक्टर आणि त्यांचा स्टाफ चिंताग्रस्त दिसत होते. दोन चिमूकल्या लेकरांच्या आईवर ईलाज सुरू होते. डॉक्टरांच्या चेहऱ्यावर आई आता ह्या जाणतून कायमची निपून गेल्याचे भाव स्पष्टपणे दिसत होते. वय कमी असले तरी चिमूकड्यांना डॉक्टरांच्या चेहेऱ्यावरून सर्व गोष्टींची खात्री पटली होती. म्हणून दोन्ही चिमुरडे आईला बिलगून हंबरडा फोडून म्हणत होते, **‘आई थांब ना! आई हात जोडतो तु जाऊ नको ना’** दोघेही दवाखान्यातून बाहेर पडले. तेव्हा मित्र म्हणाला ‘दरोज कितीतरी माता आपल्या लेकरांना सोडून ईहलोकीची यात्रा संपवतात अरे! विचार कर! आता त्या चिमुरड्यांनी कितीही हक्का मारल्या तरी त्यांची माय परत येईल का? तु इतरांना वेळ देतो. थोडा आईसाठी काढ.

ह्या जागत तु फिकी चुका केल्या त्यांची संख्या तुला इतर सर्वजण वेळेवेळी सांगतील. तुझ्या चुकांचा पाठ वाचतील, पण तुझी आई ह्यावर काहीही भाष्य करणार नाही कारण कोणत्याही आईला मोजणी करता येत नसते. ह्या बाबतीत प्रत्येक आईचे गणित खूप कच्चे असते. तु जर तिच्यासोबत काही क्षण घालवले. आस्थेने विचारपूस केली तर ती एखादवेळेस तिचे दुःख सांगेल, पण जर तु दुरून विचाराशील तर ती ‘मी ठीक आहे’ असेच उत्तर देईल. तु केवळ आईने उच्चारलेल्या शब्दावरून तुला हवा तसा अर्थ काढतो पण आईला असे वाटते की, **‘मेरे बच्चे मेरे शब्दों से, मेरे अंदर देखना चाहते हैं! नादान हैं बेचारे, वो किनारों पे बैठकर समंदर देखना चाहते हैं!’** तु स्वतःला मी खूप शिक्षित आहे. खुब विज्ञी आहे असे सांगून आईकडे दुर्लक्ष करण्याचा प्रयत्न करू नको. कारण काळ हा कर्मफळ बघत असतो. झिझीकडे नव्हे. काळ्याचा कॅमेरा ह्या चेहऱ्याला वेळीच टिपून घेतो अन् जेव्हा वेळ येतो तेव्हा आरसा दाखवतो. कारण त्या काळालाही माहीत असते की, ज्या आईकडे तिच्या पोटाच्या गोळ्याने दुर्लक्ष केले आहे त्याचे लेकराच्या बाबतीत आई काय करते.

‘कोई भी माँ बग मन्नत मांगती हैं अपने लिए कुछ नहीं मांगती वो केवल बच्चों के लिए जन्नत मांगती हैं’ म्हणतच आईला परमेष्ठकाचा दर्जा दिला जातो. तु शांतपणे ह्या गोष्टीचा विचार कर.

जिम्स रोता हैं मगर, रूह नहीं होती! दंदं उससे पूछो, जिनकी माँ नहीं होती! मित्रा ! युग कोणतेही असो, आईचे महत्त्व मुळीच कमी का कमी होत नाही ह्याचे उतर घ्यायचेच झाले होते, **‘युग पुराण था, तब भी माँ महान थी। युग नया है, तब भी माँ महान हैं! जन्नत तो किसीने देखी नहीं। मगर जिसके पास माँ हैं, उसके पास महान हैं!’** म्हणून म्हणतो आज तुझ्याजवळ जे आहे त्याची किंमत कर !

अॅड. अनंत खेळकर
मो. 9370061677

दंत मिथक

दंत आरोग्याबद्दल सामान्य मिथक आणि गैरसमज

दात खराब होऊ शकतात. मिथक 6 :- ‘दुधाचे दात महत्वाचे नाहीत, ते पडणाऱ्याच आहेत.’ सत्य :- दुधाच्या दातांची कुज वेदना, संसर्ग आणि कायमचे दात चुकीच्या दिशेने येण्यास कारणीभूत ठरू शकते. त्यामु

बोधिमग्नो सेवा संस्था ईसासनी भिमनगर द्वारा वृक्षारोपण

हिंगणा : तालुक्यातील बोधिमग्नो सेवा संस्था ईसासनी भिमनगर वागदरा द्वारा बोधिमग्नो पर्यावरण व पर्यटन संवर्धन अंतर्गत बोधिमग्नो बुद्ध विहार परिसरात शेकडो वृक्षांची लागवड करण्यात आली. वृक्षारोपण कार्यक्रम बोधिमग्नो सेवा संस्था संस्थापक अध्यक्ष परिनिबुत भदंत बोधिबिनिंत महास्थविर स्मृती परिसर येथे संस्थेचे अध्यक्ष शंकरराव निकोसे, उपाध्यक्ष भदंत नाग दिपंकर महास्थविर, सचिव डॉ. भदंत सिलवंत महास्थविर यांच्या मार्गदर्शनाखाली करण्यात आले असून यावेळी आंतरराष्ट्रीय विपस्सना आचार्य भदंत विनयसंख्खीत, महास्थविर भदंत ज्ञानबोधी, महास्थविर , भदंत सुजात तिसस, भदंत जटिला, भदंत शासनसंख्खीता, भदंत प्रज्ञाशित, सरपंच अरविंद छोणे, ग्राम पंचायत सदस्य सिद्धार्थ बागडे, माजी उपसरपंच तथा सदस्या मीना मेश्राम, जेष्ठ समाज सेवक शशिकांत थोटे, जेष्ठ समाज सेवक चंद्रशेखर राऊत, ग्राम पंचायत सदस्य प्रिती राऊत, वरिष्ठ पत्रकार लिलाधर दाभे, शंकरराव निकोसे, तेजस तायडे, ज्ञानेश्वर गुंजनकर, प्रज्ञा मेश्राम, आचल वासनिक, अनिशा काटकर, वैशाली बांगर, अक्षीता रामटेके, मंगेश पाटील, आनंद ईंगळे, शांता मेश्राम, राजकुमार मेश्राम आदींसह प्रतिष्ठित नागरिक व उपासक उपासिका मोठ्या संख्यानी उपस्थित होते.

महत्वाचे

सुरेश तामगाडगे यांच्या वाढदिवसी

वृक्षारोपण

नागपूर : सामाजिक कार्यकर्ते सुरेश तामगाडगे यांच्या वाढदिवस हनुमाननगर बागेत व त्यांच्या राहत्या घरी अतिशय आनंदाने

व उत्साहाने साजरा करण्यात आला. वाढदिवस प्रीत्यर्थ हनुमान नगर बागेमध्ये सुरेश तामगाडगे यांच्या तर्फे विद्येच्या झालाचे वृक्षारोपण करण्यात आले. प्रसंगी सूर्य नमस्कार मंडळाचे सदस्य उपस्थित होते. सूर्यनमस्कार मंडळाचे सदस्य गण रमेश निम सरकार मिलिंद सुटे पुरुषोत्तम हातमोडे, अरुण सुटे, किरण कांबळे, प्रकाश भोयर, मनोज मेश्राम, राहुलकर, दिलीप वानकर, महेशगवळी, लोहकरे, बागडे उपस्थित होते.

निवेदनाला महापालिकेचा प्रतिसाद : घंटागाडी सुरू

नांदेड : शहरातील वाढता विस्तार होत असलेल्या तरोडा खुर्द क्षेत्रातील तिरंगाणार-रघुनाथनगर या जुळ्या वसाहतीत आ.बालाजीराव कल्याणकर यांच्या मोठ्या प्रयत्नांने भुमिगत ड्रेनेज, सिमेंट रस्ते,

नळपाणी पुरवठा योजना झटपट पुर्ण करण्यात आल्या. तथापि स्वच्छता राखण्यासाठी घंटागाडी गाडीची कमतरता होती ती 9 जुलै 25 रोजी येथील विकास समन्वय समितीने तरोडा सांगवी क्षेत्रिय कार्यालय छोटेखानी कार्यक्रमाचे प्रास्ताविकात निवृत्त जिल्हा प्रसिध्दी अधिकारी रामचंद्र देठे यांनी क्षेत्रिय कार्यालयाच्या सहाय्यक आयुक्त श्रीमती निलावती डावरे स्वच्छता निरीक्षक आनंद गायकवाड यांचे आभार मानले.यावेळी आनंद कानगुले, बालाजी देवकांबळे, परमानंद नाईक आदी उपस्थित होते. महानगरपालिका क्षेत्रिय कार्यालय तरोडा सांगवी येथील अधिकारी कर्मचारी नेहमी सहकार्य करतात हे दिसून आले.

निधन वार्ता

उमेश विठ्ठलराव मोटघरे

नागपूर : हनुमान नगर रहिवासी उमेश विठ्ठलराव मोटघरे यांचे वृद्धापकाळाने शनिवार दिनांक 12 जुलै रोजी दुःखद निधन झाले. मृत्युसमयी त्यांचे वय 70 होते. अंतिम संस्कार मोक्षदा घाटावर पार पडले. त्यांच्या पश्चात पत्नी, तीन भाऊ, एक मुलगा, एक मुलगी व बराच मोठा आसपरिवार आहे.

वर्षावास म्हणजे शुद्ध आणि बुद्ध होण्याची कार्यशाळा : प्रा. रमेश गायकवाड

चेंबूर : बौद्ध भिक्षु संघाला पावसाचे चार महिने धम्म कार्याच्या स्थिरतंर साठी अनेक अडचणी होत असल्याने भगवान बुद्ध यांनी हा काळ बौद्ध भिक्षु संघ आणि आणि उपासक उपासिका यांच्यासाठी धम्मसाधना, धर्मविपर्ययना, धम्मदेसना आणि धम्मलाभा या संस्काराला बौद्ध धर्मात 'वर्षावास' म्हटले आहे. तथागत बुद्धांनी एकूण 45 वर्षावास केला. त्यापैकी 16 वर्षावास हे आताची अयोध्या आणि पूर्वीची साकेत येथे केले होते. आषाढी पौर्णिमेला लोक गुरू पौर्णिमा म्हणत असले तरी सिद्धार्थ गौतमाने याच पौर्णिमेला आई महामाया यांच्या पोटी गर्भ अवस्था प्राप्त केली होती. बुद्ध यांना वैशाख पौर्णिमेला जन्म, बोधी साक्षात्कार आणि निर्वाण प्राप्त झाले म्हणून जगभर युनोच्या वतीने वैशाख पौर्णिमा ही गुरू पौर्णिमा म्हणून साजरी केली जात आहे. आपण वर्षावास आयोजित करीत असताना सध्याची राजकीय आणि सामाजिक परिस्थिती फार भयान असली तरी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या संकल्पनेतील प्रबुद्ध भारत निर्माण करण्यासाठी वर्षावास म्हणजे शुद्ध आणि बुद्ध होण्याची कार्यशाळा समजून मोठ्या प्रमाणात साजरा झाला पाहिजे असे प्रा. रमेश गायकवाड आपल्या प्रवचनात म्हणाले. बौद्ध सभा चेंबूर यांच्यावतीने सालाबादप्रमाणे पी.एल. लोखंडे मार्ग सुपारक बुद्ध विहारमध्ये आषाढी पौर्णिमा ते अक्षिण पौर्णिमा वर्षावास 2025 चे आयोजन करण्यात आले होते. वर्षावास उद्घाटन आंबेडकरी चळवळीतील ज्येष्ठ नेते आणि संस्थेचे संस्थापक किसन माने यांच्या हस्ते करण्यात आले. त्यावेळी प्रमुख मार्गदर्शक प्रवचनकार रमेश गायकवाड, अशोक जगापत, विश्वास माने, मिलिंद कांबळे उपस्थित होते. आषाढी पौर्णिमा वर्षावासचे महत्त्व या विषयाचे पहिले पुष्प आंबेडकरी चळवळीचे गाडे अध्यक्षक प्रा. रमेश गायकवाड यांनी गुंफले. तर अध्यक्षीय

मा.म. देशमुखांच्यानुसार डोक्याने चालतात ते ध्येय गाढतात : ज्ञानेश्वर महाराव

नागपूर : मा. म. देशमुख हे रोज व्यायाम करायचे आणि डोक्यात आलेले विचार लगेच लिहून काढायचे. समाजाला पुढे नेण्यासाठी मुंगीसारखे डोक्याने चालायला शिका, पायांने चालतात ते अंतर कापात आणि डोक्याने चालतात ते ध्येय गाढतात, असेही महाराव म्हणाले. यावेळी ज्ञानेश्वर महाराव यांनी मा.म. देशमुख यांच्याशी झालेल्या भेटीची आठवण सांगितली.

मराठा सेवा संघातर्फे 'मा. म. देशमुख : एक आकलन' या ग्रंथाचे प्रकाशन शुक्रवारी बळीराजा संशोधन केंद्र, मराठा सेवासंघ परिसर, सुर्वेनगर येथे करण्यात आले. यावेळी ते बोलत होते. बहुजन समाजाला धार्मिक, सामाजिक, आर्थिक गुलामगिरीच्या जोखडातून मुक्त करून स्वयंप्रकाशित करण्याचे 'मा. म. देशमुख यांचे स्वप्न' बीपूण करण्यासाठी समाजातील सर्व विचारावंतांनी एकत्र यावे, असे आवाहन मराठा सेवा संघाचे सरचिटणीस मधुकर मेहेकरे यांनी केले. या कार्यक्रमाला प्रमुख पाहुणे म्हणून चित्रलेखाचे माजी संपादक ज्ञानेश्वर महाराव, प्रमुख अतिथी म्हणून मंजुश्री मा. म. देशमुख, डॉ. प्रा. अशोक राणा, डॉ. पी.एस. चंगोले, डॉ. बबन नाखले, विवेक कडू यांची होती. मराठा सेवा

संघातर्फे 'मा.म. देशमुख : एक आकलन' या ग्रंथाचे प्रकाशन शुक्रवारी बळीराजा संशोधन केंद्र, सुर्वेनगर येथे करण्यात आले. मा. म. देशमुख यांच्या जयंतीदिनी मा.म. देशमुख मराठा सेवा संघातर्फे व्याख्यानमाला आयोजित करण्यात येईल. त्यासाठी समाजातील इच्छुकानी पुढाकार घ्यावी, असे आवाहन मेहेकरे यांनी केले. तसेच त्यांनी मा.म. देशमुखांची डायरी, नोंदवह्या या सर्वांवर आधारित ग्रंथ देखील काढण्याचे सुतोवाच केले. डॉ. चंगोले यांनी मा.म. देशमुख यांचा सहवास आणि त्यांच्या ग्रंथाचा संदर्भ देत अनेक आठवणींना उजाळ दिला. मा.म. देशमुख हे डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे छायाचित्र खिशात

ठेवत होते. यातून त्यांना प्रेरणा मिळत होती. परंतु ते आंबेडकरांची प्रतिमा बागळतात हे समाजातील लोकांना कळू देऊ इच्छित नव्हते. कारण, तेव्हा समाज आज सारखा प्रगल्भ नव्हता. भारतीय पुरुषात महिलांना दुय्यम स्थान देण्याची गुप्ती मनुस्मृतीतून आली, असे मा.म. देशमुख यांनी आपल्या संशोधनाअंती ठासून सांगितले होते, याकडेही डॉ. चंगोले यांनी लक्ष वेधले. डॉ. प्रा. अशोक राणा म्हणाले, मा.म. देशमुख निर्भिड होते. ते कधी घाबरले नाहीत आणि कधी माधरी घेतली नाही. मा.म. देशमुख हे त्यांच्या विचारातून आजही जिवंत आहेत, असे विवेक कडू म्हणाले. संचालन डॉ. लिला निकम व अरुणा भोडे यांनी केले.

मंत्रतंत्राने उपचार करणाऱ्या फादरला तातडीने जादूटोणाविरोधी कायद्यातर्गत अटक करा : महाराष्ट्र अनिसची मागणी

कोपरगाव : कावीळच्या आजारी व्यक्तीला औषधोपचारापासून रोखणाऱ्या व तंत्रमंत्राने कावीळवर उपचार करणाऱ्या फादर चंद्रशेखर गौडाला तातडीने अटक करा अशी मागणी महाराष्ट्र अंधश्रद्धा निर्मूलन समितीने पत्रकाद्वारे केली आहे.

विज्ञान निर्भरता नीती

सर्व औषधोपचार घेण्यापासून परावृत्त केले. धक्कादायक म्हणजे फादरने मंत्रलेले तेल वनितांने प्राशन केल्याने तिची प्रकृती ढसळली व 4 जुलैला तिला लोणी येथील प्रवरा रुग्णालयात दाखल करण्यात आले. 5 दिवस मृत्युशी झुंज दिल्यानंतर 9 जुलैला वनिताचा मृत्यू झाला. या सर्व प्रकाराला फादर चंद्रशेखर गौड जबाबदार असल्याचे अंधश्रद्धा निर्मूलन समितीचे आपल्या पत्रकात म्हटले आहे. कावीळ हा योग्य उपचाराने बरा होतो. असे असले तरी त्याला चुकीचे उपचार जीवघेणे ठरतात. हेच कोपरगाव येथील या घटनेतून सिद्ध झाले. कावीळ हे इतर आजारांचे लक्षण आहे. कावीळचे आजारी व्यक्तीला संतुलित आहार, प्रथिने युक्त पदार्थ

व शरीराला आराम या गोष्टींची आवश्यकता असते.

कावीळ झालेल्या व्यक्तीचे यकृत कमजोर असल्याने व नारळ तेलात चरबीचे प्रमाण जास्त असल्याने ते पचायला अतिशय जड असते.

कावीळ सारख्या गंभीर आजारी व्यक्तीला औषधोपचारा पासून रोखून तंत्र मंत्राद्वारे चुकीचा उपचार केल्याने फादर चंद्रशेखर गौड याला जादूटोणाविरोधी कायदा अंतर्गत तातडीने अटक करण्यात यावी अशी मागणी महाराष्ट्र अंधश्रद्धा निर्मूलन समितीचे अहिल्यानगरचे कार्याध्यक्ष मधुकर अनाप, राज्य कार्यकारणी सदस्य डॉ. हमीद दाभोलकर, प्रवीण देशमुख, अण्णा कडलास्कर, मिलिंद देशमुख, नंदिनी जाधव, राहुल थोरात, रामभाऊ डोंगरे, सम्राट हटकर, अशोक कदम, विनोद वायंगणकर, फारुख गवंडी, प्रकाश चादगिणे, मुंजाजी कांबळे, विजयाताई श्रीखंडे, इंज.गौतम पाटील, चित्तरंजन चौरे, डॉ. सुनील भगत यांनी केलेली आहे.

बोधिसत्व सोसायटीतर्फे युगांतर महिला विद्यालयात शालेय साहित्याचे वाटप

नागपूर : युगांतर महिला विद्यालय टेंका नाका कामटी रोड येथील 5 वी ते 10 च्या 93 विद्यार्थ्यांना नोटबुक व रजिस्टर चे वाटप करण्यात आले. दहावी पास झालेल्या 4 विद्यार्थ्यांना फोल्डर वाटप करण्यात आले व सोबतच संस्थेचे कोशाध्यक्ष कुलदीप फुलझेले यांनी त्यांच्या वडिलांच्या स्मृतिप्रीत्यर्थ दहावीच्या 3 विद्यार्थ्यांना आर्थिक मदत केली. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी अनिल बहादुरे होते. इतर बोधिसत्व सोसायटीचे आजीवन सदस्य रामचंद्र गेडाम, कुलदीप फुलझेले, देवानंद मानवटकर, संजय लोहकरे व लोहकरे, मनोज भरतकर, नरेश साखरे, सतीश ओरके, इंदुनाई सातपुते, अय्य शेंवाळे, अर्जुनराव फुलझेले, प्रतिभा मेश्राम व मुख्याध्यापक गंधे, तसेच इतरही शिक्षक तसेच 5 ते 10 वी व दहावी पास विद्यार्थी विद्यार्थिनी हजर होत्या.

एसबीआय कडून ब्रमंलाची मागणी अंशतः पूर्ण

लाखादूर : बहुजन प्रबोधन मंच, लाखादूरने चेअरमन, एसबीआय, मुंबई यांना 'एसबीआय अनेक्चर बी केवायसी अप्रोडेशन फार्म ईंडिक्ज्यूल' मधील रकाना नं. 12 'रिलीजन' शब्दसमोर छापलेल्या धर्माच्या नावासंबंधी दुरुस्ती करण्यासाठी दि. 6 मार्च 2024 च्या निवेदनातून केलेली मागणी अंशतः पूर्ण केल्याबद्दल दि. 11 जुलै 2025 ला एम. पी. डोकरे, मनेजर, एसबीआय, लाखादूर यांचे मार्फत पाठविलेल्या निवेदनातून धन्यवाद देऊन उर्वरित मागणी पूर्ण करण्याची विनंती केली आहे. सविस्तर असे की, 'एसबीआय अनेक्चर बी केवायसी अप्रोडेशन फार्म ईंडिक्ज्यूल' मधील रकाना नं. 12 'रिलीजन' समोर 'हिंदू, मुस्लिम, ख्रिश्चन, शीख व अदस' असे छापलेले होते. 'नॅशनल कमिशन फॉर मायनॉरिटीज अक्ट, 1992 कलम 2 (c)' नुसार केंद्र शासनाने अधिसूचित केलेले तसेच महाराष्ट्र शासनाने 'राज्य अल्पसंख्यांक आयोग अधिनियम 2004, कलम 2 (ड)' नुसार मुस्लिम, ख्रिश्चन, शीख, बौद्ध, पारशी

व जैन यांना धार्मिक अल्पसंख्यांक समुदाय म्हणून घोषित केले आहे. आपल्या देशात वरील सहा अल्पसंख्यांक धर्मीय तसेच बहुसंख्यांक हिंदू धर्मीय असे एकूण सात अधिकृत धर्म समुदायांचे लोक राहत असल्याचा दाखला देऊन हिंदू, मुस्लिम, ख्रिश्चन, शीख या धर्माच्या नावासमोर उर्वरित बौद्ध,पारशी व जैन या तीन धर्मांची नावे अशा एकूण सातही धर्मांची नावे छापण्याची विनंती दि. 6 मार्च 2024 ला पाठविलेल्या निवेदनातून केली होती. चेअरमन, एसबीआय, मुंबई यांनी उपरोक्त 6 मार्च 2024 च्या निवेदनातील मागणी विचारात घेऊन हिंदू, मुस्लिम, ख्रिश्चन, शीख या धर्मांसोबत 'बुद्धिस्ट' असे छापून ब्रमंलाची मागणी अंशतः पूर्ण केली. उपरोक्त 11-07-2025 चे निवेदन मनेजर, एसबीआय, लाखादूर, जि.भंडारा एम. पी. डोकरे यांनी स्वीकारून चेअरमन, एसबीआय, मुंबई यांच्याकडे उचित कार्यवाहीसाठी पाठवण्याचे आश्वासन अध्यक्ष, बहुजन प्रबोधन मंच, लाखादूर जिल्हा-भंडारा अनिल कारुजी काणेकर, यांना दिले.

कार वॉशिंग

कामाकरिता मुले पाहिजेत.
पार्ट टाईम 5000 ते 7000
(सकाळी 6 ते 10) पर्यंत,
फुल टाईम 10000 ते 15000
(सकाळी 6 ते दुपारी 1 वाजेपर्यंत)
(पेट्रोल+कमीशन+बोनस)
संपर्क : सतीश शताब्दी चौक. मो. 7666253278

CHILDREN PARADISE

PRE SCHOOL

CBSE Pattern

Swapnaja Education Society's

(Morning Batch)

Play School

Nursery

Kg I

Kg II

Office Timing

9:00 a.m. to 12 noon

ADMISSION OPEN

- No Donation
- Spot Admission
- Affordable Fees

8669773549/9766915364

9/2 Swaraj Colony, Near New Ajni Police Station Petrol Pump, Nagpur